

016
3-38

**ЗАХАРЕНКО
ОЛЕКСАНДР АНТОНОВИЧ
(1937 – 2002 рр.)**

**Біобібліографічний покажчик
(до 80-річчя від дня народження)**

076
3-38

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ,
СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ І МИСТЕЦТВА
НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМЕНІ МИХАЙЛА МАКСИМОВИЧА
ЧЕРКАСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ ПРОФСПІЛКИ
ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЗАХАРЕНКО
ОЛЕКСАНДР АНТОНОВИЧ
(1937 – 2002 рр.)

Біобібліографічний показник
(до 80-річчя від дня народження)

ОБОВ'ЯЗКОВИЙ
ПРИМІРНИК

Державна
науково-педагогічна
бібліотека України
імені В.О.Сухомлинського

395482 К

016:929+84(092)] Захаренко

УДК 016:929Захаренко:378(477.46)

ББК 91.9:74.483(4 Укр-4Чек)я1)

З 38

Рецензенти:

д-р екон. наук, проф. О. В. Черевко

д-р пед. наук, проф. Т. М. Десятов,

канд іст. наук, доц. Г. М. Голиш

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Черкаського Національного університету
імені Богдана Хмельницького
(протокол №5 від 23 грудня 2016 р.)*

З 38

Захаренко Олександр Антонович (1937–2002 рр.) :
біобібліограф. покажч. (до 80-річчя від дня народження) :
вид. 3-тє, доп. і випр. / уклад.: С. О. Захаренко, В. О. Кірсєва,
Л. І. Прокопенко. – Черкаси : ЧНУ ім. Богдана Хмельницького,
2017. – 112 с.

У покажчику, підготовленому як спільний проект кафедри загальної педагогіки і психології Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та наукової бібліотеки ім. М. Максимовича, подано життєпис та бібліографічну інформацію, пов'язану з практичною й науковою діяльністю академіка Національної академії педагогічних наук України, Народного вчителя Олександра Антоновича Захаренка. Це довідкове видання буде корисним науково-педагогічним працівникам, учителям, методистам, бібліотекарям, організаторам освіти та всім, кого цікавлять питання історії національного шкільництва та його відомі персоналії.

УДК 016:929Захаренко:378(477.46)

ББК 91.9:74.483(4 Укр-4Чек)я1)

ЗАХАРЕНКО ОЛЕКСАНДР АНТОНОВИЧ **(1937 – 2002 рр.)**

ВІД УКЛАДАЧІВ

Науково-довідкове видання «Захаренко Олександр Антонович (1937 – 2002 рр.) : біобібліографічний покажчик» підготовлене задля вшанування пам'яті освітянською громадою України видатного українського педагога, директора Сахнівської середньої школи Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, академіка НАПН України, Народного вчителя Олександра Антоновича Захаренка. Це спільний проєкт кафедри загальної педагогіки і психології Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та наукової бібліотеки ім. М. Максимовича і його реалізовано з нагоди 80-річчя від дня народження видатного педагога.

Основою створення покажчика стали друковані видання українською та російською мовами, які містяться у книгозбірнях України, архівні документи з фонду № 5609: «Сахнівська середня школа» Державного архіву Черкаської області та матеріали з приватного архіву родини О. А. Захаренка.

Запропоноване видання складається з нарисів про життєвий і творчий шлях видатного педагога, основної частини та довідково-пошукового апарату. Своєю чергою бібліографічний контент видання репрезентовано такими розділами, як: «Хронологічний покажчик друкованих матеріалів про О. А. Захаренка», «Хронологічний покажчик рукописних праць про О. А. Захаренка (з фондів Державного архіву Черкаської області)», «Хронологічний покажчик друкованих праць О. А. Захаренка», «Хронологічний покажчик рукописних праць О. А. Захаренка (з фондів ДАЧО)», «Хронологічний покажчик рукописних праць О. А. Захаренка (з фондів приватного архіву родини Захаренків)», «Творча рукописна спадщина О. А. Захаренка», «Видання за співредакцією

О. А. Захаренка», «Матеріали про О. А. Захаренка у мережі Internet», «Пам'яті О. А. Захаренка». У додатках подано алфавітний покажчик авторів та співавторів і перелік умовних скорочень.

Бібліографічна інформація скомпонована за хронологічним принципом, а в межах окремого року подана за абеткою. Застосовано як монографічний, так і аналітичний типи бібліографічного опису. Нумерація позицій у основній частині видання має наскрізний характер. Бібліографічний опис основних праць вченого-педагога супроводжується стислими анотаціями.

Звертаємо увагу читачів на те, що для зручності користування покажчиком застосовані певні стандарти подачі анотацій в залежності від характеру праці вченого. Так, монографічні видання й збірники представлені анотаціями, що складаються із 3–5 речень і виділені напівжирним шрифтом, статті – із 1–3 речень.

Бібліографічний опис та скорочення слів здійснено у відповідності з Державними стандартами України : ДСТУ ГОСТ 7.1: 2006 «Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання. Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи», ДСТУ 3582-97 «Інформація і документація. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила».

Це вже третє, доповнене й виправлене видання покажчика. Укладачі висловлюють вдячність доценту Київського університету харчових технологій О. З. Силці за активну участь у пошуку первинної бібліографічної інформації.

Сподіваємося, що запропонований покажчик стане у пригоді педагогам, науковцям, викладачам та студентам вищих навчальних закладів і всім, хто цікавиться питаннями історії національного шкільництва та його відомими персоналіями.

НАРОДНИЙ ВЧИТЕЛЬ ОЛЕКСАНДР АНТОНОВИЧ ЗАХАРЕНКО

XX століття подарувало нам педагогічні діаманти – теоретиків-практиків, на ідеях яких здійснюється розвиток педагогічної науки. Це С. Т. Шацький, Я. Корчак, А. С. Макаренко, Й. Г. Песталоцці, С. Ф. Русова, Г. С. Сковорода, В. О. Сухомлинський, К. Д. Ушинський. До цієї плеяди сміливо додаємо постать О. А. Захаренка – видатного українського педагога, академіка, директора Сахнівської середньої школи Корсунь-Шевченківського району Черкаської області.

О. А. Захаренко – мислитель, учений, новатор – зробив значний внесок у розвиток вітчизняної педагогіки, залишив класичну теоретико-педагогічну спадщину: як педагог-практик він дав путівку в життя сотням громадянам України, створив унікальну, відому за межами близького та далекого зарубіжжя школу, яка впродовж 60–90 років XX століття була в авангарді вітчизняної педагогічної думки. Кількість лише літературних публікацій за його життя перевищує 600.

О. А. Захаренко – педагог-гуманіст. Його оригінальна педагогічна система, основою якої є виховання у тісному взаємозв'язку школи, сім'ї та громадськості, у постійному створенні та оновленні матеріально-технічної бази школи руками вчителів, учнів та їхніх батьків, спільному використанні результатів праці, нині викликає значний інтерес для наукового обґрунтування новітніх педагогічних ідей, зокрема педагогіки співробітництва. До засновників саме педагогіки співробітництва ми відносимо й О. А. Захаренка. Актуальними є його ідеї і досвід організації продуктивної праці школярів, її поєднання з навчанням; розв'язання проблем родинного, превентивного, морального, духовного виховання дітей.

О. А. Захаренко не лише багато в чому випередив сучасників, його ідеї і досвід не просто пережили свій час, вони сприймаються нами як педагогіка сьогодення й завтрашнього дня. Життя переконливо свідчить, що, незважаючи на віддаленість

у часі, теоретичні узагальнення і практичні висновки О. А. Захаренка є актуальними, новими і перспективними за змістовою наповненістю, дають змогу якісно розв'язувати проблеми формування особистості загальноосвітньою школою, слугують джерелом удосконалення педагогічного процесу з урахуванням соціально-економічних складових сучасного суспільства.

* * *

Олександр Антонович Захаренко народився 2 лютого 1937 року в місті Кам'янка Черкаської області. Тут минули його дитинство й роки шкільного навчання. Зростав у родині службовців. Батько Захаренко Антон Іванович та мати Варвара Вереміївна мали трьох дітей. Всі вони брали участь у домашній роботі, поралися на городі, по господарству. Працелюбність, що культивувалася в сім'ї, допомогла перебороти матеріальні труднощі нелегких років колективізації, голодомору, війни, післявоєнного лихоліття.

Як більшість юнаків середини 50-х років ХХ століття, О. А. Захаренко мріяв про авіацію. Проте не судилося вступити до Київського авіаційного інституту – не пройшов за конкурсом майбутній академік. Однак рік після закінчення середньої школи не проходить дарма: багаж отриманих знань і допитливості дає змогу йому працювати вчителем математики у Кам'янській середній школі № 3.

Очевидно, цей період став вирішальним у виборі майбутньої професії. У 1954 р. О. А. Захаренко вступає до педагогічного інституту. Вже навчаючись на другому курсі, обирається секретарем комсомольської організації інституту, що, на той час, вважалося однією з необхідно-достатніх сходинок у партійно-номенклатурному становленні. Отож, окрім відмінних знань, Олександр зарекомендував себе хорошим організатором і керівником студентської молоді. Проте його не привабила стежина резонатора ідеологічно-комуністичного напрямку.

З першого курсу О. Захаренко захопився творами Г. С. Сковороди, К. Д. Ушинського, П. Д. Юркевича, С. Т. Шацького. Своїми

духовними наставниками він вважав А. С. Макаренка й В. О. Сухомлинського.

Пізніше, вже у професійній діяльності, О. А. Захаренко постійно спирався на ідеї й досвід своїх видатних попередників, які він не лише використовував, а й розвивав у нових конкретно-історичних умовах. «Принципово важливо, – пише М. Д. Ярмаченко, – що О. А. Захаренко не сліпо копіює А. С. Макаренка, а, керуючись його «педагогічною логікою», намагається врахувати особливості свого села і роль школи в ньому, потреби і інтереси сучасних школярів, вдало програмує і визначає перспективні шляхи кожного з них у велике життя. В школі уже багато років немає правопорушників і немає невстигаючих».¹

У Черкаському педагогічному інституті О. А. Захаренко навчався до 1959 р. і закінчив його з відзнакою. І хоча міг скористатися правом як відмінник навчання особисто вибрати місце для своєї педагогічної діяльності, все ж попросив видати йому направлення на загальних підставах. Місцем роботи на подальші роки стала Сахнівська середня школа Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, яка вже через короткий час прославилася не лише на теренах колишнього Радянського Союзу, а й у далекому зарубіжжі.

Перебуваючи на військовій службі у 1961–1963 роках, О. А. Захаренко активно підтримував зв'язки із Сахнівською школою, багатьма колегами, учнями, жителями села. А знявши сержантську форму, зумів наповнити новим змістом навчальну і позакласну роботу, запалити дитячі серця до творчості, пошуку нового.

Саме вони, вихованці, першими привітали свого вчителя, коли у 1964 р. йому вручили значок «Відмінник народної освіти». Це була перша нагорода майбутнього академіка.

У двадцятидев'ятирічному віці (1966 р.), Олександр Антонович очолив Сахнівську середню школу і перші свої зусилля спрямував на підвищення рівня роботи педагогічного колективу, на створення середовища неперервної творчості,

¹ Ярмаченко Н. Д. Педагогическая деятельность и творческое наследие А. С. Макаренко : кн. для учителей / Н. Д. Ярмаченко. – Киев : Рад. школа, 1989. – С. 12.

домагався того, щоб шкільні відносини завжди були гуманними, щоб у школі панували взаємини довір'я між тими, хто вчиться і хто вчить.

Про початок своєї науково-педагогічної діяльності О. А. Захаренка заявив статтею «Пристрій для дистанційного керування фільмоскопом», опублікованою в журналі «Радянська школа» (1967 р.).

Перше узагальнення досвідно-дослідницької роботи директора школи розпочинається у праці «Становлення громадянина», підготовленій у співавторстві з С. М. Мазуриком у 1976 р. У книзі «Школа над Россією» (1979 р.) на багатьох прикладах розкривається система виховної роботи педагогічного колективу. Значна увага приділена проблемам морального, родинного і трудового виховання, показана ефективність взаємодії школи, сім'ї і громадськості у формуванні підростаючого покоління.

Вже в 1986 р. досвід О. А. Захаренка як освітянина й громадського діяча узагальнено за п'ятьма, вперше ним задекларованими й реалізованими, напрямками роботи школи й представлено на Всесоюзній виставці досягнень народного господарства у місті Москва.

У 2000-му р. виходить у світ книга «210 шкільних лінійок». Це занотована під однією обкладинкою хроніка щоденних коротких шкільних зібрань впродовж 1998 – 2000 років, під час яких був традиційним короткий виступ директора. Особливістю цих лінійок була хронологія повсякденного життя, випадки з шкільних буднів, присвяти різним незвичайним датам, побажання, народження нових ідей, навіть притчі, які директор виносив на апробацію шкільному загалу. Лінійку слухали не тільки школярі, а й односельці через радіомережу.

Чотиритомна «Енциклопедія шкільного роду» (2001 р.) стала своєрідним літописом історії села, життя поколінь за 50 років. У вступному слові до цього видання академік О. Я. Савченко зазначає: «Немає у світі аналогу цієї праці, – що узагальнює багаторічну пошукову роботу величезного колективу

дослідників».² За цю публікацію О. А. Захаренку було присвоєно звання «Кращий освітянин України 2001 року».

Останньою за життя педагога стала праця «Поради колезі, народжені в школі над Россією» (2002 р.). В ній окреслені всі аспекти діяльності директора сільської школи, її нерозв'язані проблеми, шляхи досягнення успіху. Особлива увага звертається на формування загальнолюдських цінностей у школярів та роль керівника навчального закладу у цьому процесі.

У книзі «Слово до нащадків» (упорядник – директор Черкаського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних працівників Н. М. Чепурна), надрукованої у 2006 р., вміщені окремі статті із книг, періодичних видань, виступи, спогади про становлення педагогічного колективу, про розбудову школи, а також про наболіле – нерозв'язані учительські проблеми. Чільне місце відведено порадам директора: як формувати взаємини в колективі, як підтримувати потяг до знань, як виховувати духовність тощо. У кінці – невеличкі оповідання про вчительські будні, життя сільських трударів, а також заповіді нащадкам.

Сахнівську школу, створену О. А. Захаренком, часто називають школою-толокою, школою-родиною, адже збудована вона виключно руками вчителів, учнів і батьків. Їхньою безкорисливою працею створена вся матеріально-технічна база школи: 1967 – фонтан «Колосок» та «Лист у майбутнє»; 1970 – родинно-шкільний музей – двоповерхова будівля із 5 експозиційними залами, кінолекційною залом, кімнатами для гурткової роботи, планетарієм і обсерваторією. Постановою Колегії Міністерства культури УРСР музею за плідну роботу з пропаганди бойових і трудових традицій з виховання підростаючого покоління присвоєно почесне звання Народного; 1983 – триповерховий навчально-спортивний комплекс зі шкільною майстернею, столярним та слюсарним цехами, електроцехом, кулінарним і швейним цехами, спортивною залом та зимовим басейном; 1991 – «Криниця Совісті» – один із перших в Україні пам'ятник жертвам голодомору 1932–1933 років, закладено дендропарк, «Живі обеліски» – поляна пам'яті

² Савченко О. Я. Сахнівський феномен / О. Я. Савченко // Захаренко О. А. Слово до нащадків. – Київ ; 2006. – С. 3.

сахнівчанам, що не повернулися з Другої світової війни та багатьох інших.

Громадсько-педагогічна діяльність О. А. Захаренка була визнана державою. Вже у 1967 р. він нагороджений медаллю «За трудову відзнаку». Через два роки до попередніх нагород додався знак «Відмінник освіти СРСР». У 1970 р. сахнівський директор одержав медаль «За доблесну працю», а через рік – орден «Знак Пошани». Через три роки Олександра Антоновича було поціновано почесним званням «Заслужений учитель УРСР». У 1978 р. він був нагороджений орденом Леніна – найвищою нагородою СРСР. Через рік йому вручили медаль А. С. Макаренка, а в 1983 р. педагогу із Черкащини було присвоєно щойно введене почесне звання «Народний учитель СРСР».

Олександр Антонович займав і активну громадську позицію. На третьому році директорської діяльності його обрали депутатом місцевої сільської ради. Пізніше неодноразово обирали депутатом Корсунь-Шевченківської районної та Черкаської обласної рад.

У 1984 р. О. А. Захаренка обрали депутатом Верховної Ради СРСР, а у 1989 – народним депутатом СРСР. 1989 р. позначився в біографії О. А. Захаренка входженням у велику педагогіку. Він був обраний членом-кореспондентом Академії педагогічних наук СРСР. З 1992 р. – дійсний член Академії педагогічних наук України, один із її засновників. У 1999 р. обраний академіком Російської академії освіти.

Душевний спокій відомий педагог знаходив у родинному колі. Доля подарувала йому кохану дружину – берегиню роду й педагогічну соратницю Віру Петрівну, яка поруч зі своїм чоловіком пропрацювала вчителем математики Сахнівської школи чотири десятиліття. Педагогічною стежиною свого батька пішов старший син Сергій, який також здобув фах учителя математики, викладав у школі, захистив дисертацію й нині обіймає посаду доцента кафедри загальної педагогіки і психології Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Молодший син Владислав досконало опанував

комп'ютерні технології й нині працює редактором-дизайнером одного із столичних медійних часописів.

Життя видатного українського педагога Олександра Антоновича Захаренка закінчилося 30 квітня 2002 р. Його поховано в с. Сахнівка Корсунь-Шевченківського району Черкаської області.

Досвід діяльності загальноосвітньої сільської школи, очолюваної ним протягом майже сорока років, висвітлювався у засобах масової інформації різних країн, регіонів, роботах широкого кола сучасних педагогів (І. Д. Беха, В. Г. Кременя, А. І. Кузьмінського, О. В. Сухомлинської та ін.). Саме в їх публікаціях наголошувалося, що в Сахнівській школі вперше в Україні реалізовані основні принципи, шляхи практичного вирішення викликів розвитку незалежної Української держави, а саме:

- буде школа — буде село — буде держава;
- умови навчання у сільській школі мають бути не гіршими, ніж у міській;
- основною, наскрізною ідеєю формування людини має бути «філософія серця»;
- співпраця школи, сім'ї й громадськості у вихованні гуманістичних якостей особистості;
- праця — джерело нашого життя.

Олександр Захаренко був переконаний, що реформи, зміни у житті суспільства потрібно розпочинати із: формування дитячих душ; мудрого влаштування їх життя; охорони від зла, заздрощів, соціальної нерівності; знаходження в дитині доброго, світлого, чистого; шукання не скільки очима, скільки серцем, обов'язково зазірнувши в очі. Необхідно глибоко розуміти прагнення вихованця й перетворювати їх в реальність. Саме на таких засадах будувалося повсякденне життя учнів Сахнівської середньої школи у 60-90-х роках ХХ століття. На підставі теоретичного обґрунтування власного досвіду він сформулював одне із концептуальних положень своєї авторської педагогічної системи: «Школа не може існувати без ідеї, задуму, що одночасно захоплює дітей, учителів і батьків».

Вчитель вважав, що педагогіка як наука про формування людини в людині, має бути педагогікою конкретної мети, а школа – це маленька держава, де завжди панує безперервна мета. Вона існує постійно і, зрозуміло, притаманна всім. Якщо така ідея-мета зникає й не народжується нова, горе тій установі, школі, державі. Вона зупиняється в розвитку, починає деградувати.

Завдяки реалізації таких мрій в школі з'явилися: планетарій, обсерваторія, зимовий 25-ти метровий басейн, родинно-шкільний музей, дендропарк з качелями, каруселями та колесом огляду, навчальні цехи: столярний, слюсарний, швейний, кулінарний, дослідна ділянка «Зелена аптека»; Криниця Совісті; «Живі обеліски» – 216 кушів троянд, посаджених в пам'ять про загиблих у Другій світовій війні сахнівчан і багато іншого.

На чинному місці у діяльності педагогічного колективу – шкільні традиції. Так у вестибюлі розміщені фотографії всіх випускників школи; на другому поверсі – фотографії випускників, які закінчили школу з відзнакою; в День Перемоги односельці приносять воду з криниць, що біля хат, в які не повернулися воїни й поливають троянди пов'язуючи куштики вишитими рушниками. Колишній випускник Кособродов Володимир Ілліч пише у своєму нарисі «Дещо з історії школи»: «У 70–80-х роках стало традицією своїх гостей, рідних приводити до школи і з гордістю показувати: «Тут навчався мій...», «Ось це дерево садила моя...». А в родинно-шкільному музеї: «Ось наш дід на колгоспному полі», «Ось нагорода нашої мами», «Ось земля з могили нашого...». Та жодна шкільна пам'ятна дата незрівняна із завершенням будівництва трьохповерхового навчально-спортивного комплексу. Ця подія – згусток спільної творчої праці педагогів, дітей, батьків, яка згуртувала їх душі і серця в прагненні здійснити свою мрію.

Президент НАПН України В. Г. Кремінь відзначав О. А. Захаренка як видатну постать у педагогіці, в освіті, у громадському житті сучасної України і колишнього Радянського Союзу, адже вирішував не лише освітні проблеми, а й сприяв, щоб Сахнівська школа була культурно-духовним центром. Ідеї, які він реалізував у практичній діяльності як освітянин, як директор школи мають місце не тільки в сьогоденні, а й у майбутньому.

Домінуючим у педагогічних поглядах Олександра Захаренка було ставлення до людей, до стосунків вихованців і вихователів, взаємоповага між ними. Він довів, що базисними, визначальними у житті педагога мають бути ємні сформульованні критерії співжиття: «на наших плечах повинна піднятися нова людина», «в творчості нової культури нам належить найпочесніше й найвідповідальніше місце».

Звертаючись до громадян держави, людей, від яких залежить саме життя на Землі О. А. Захаренко записав: «Дорогі матусі й татусі, бабусі й дідусі, вчені й аспіранти, міністри й академіки. Підіть із своїми дітками на уроки, у шкільну майстерню, у ліс, у музей, поспілкуйтеся увесь день, попрацюйте разом на присадибній ділянці. Потримайте свою дитину за руку, поки вона ще держиться у вашій. Зробіть це – і ви побачите, що щастя дитинства не в дорогих іграшках, солодкій їжі чи модних курортах, а у спілкуванні, спільній грі, праці, творчості. Тисячу разів правий народ, який склав приказку: «Якщо хочеш втратити дитину, дай їй все в готовому вигляді».

Немає дорослої людини, яка б не намагалася розв'язати «Гордіїв вузол» нашого буття – виховання, від якого залежить розвиток земної спільноти, щастя батьків, вихователів і самих вихованців. Адже: наші діти – це наша старість; правильне виховання – це наша щаслива старість; погане виховання – це наше майбутнє горе, наші сльози, наша провина перед іншими людьми.

Саме з таких позицій виходив філософ-гуманіст О. А. Захаренко, саме тому в наші дні особливо важливим є розуміння й втілення його ідей і порад, формування у своїх вихованців почуття вдячності, виховання їх гідними звання Людини.

Л.І. Прокопенко – професор
Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
С.О. Захаренко – доцент ЧНУ
ім. Б. Хмельницького

ОСНОВНІ ВІХИ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ О. А. ЗАХАРЕНКА

1937 рр., 2 лютого народився в м. Кам'янка

1954–1959 рр. навчання в Черкаському педагогічному інституті

1959 р. призначений на посаду вчителя фізики Сахнівської середньої школи

196–1963 рр. служба в лавах Радянської Армії

1964 р. нагороджено значком «Відмінник народної освіти»

1966 р. призначений на посаду директора Сахнівської середньої школи

1971 р. нагороджений орденом «Знак Пошани»

1978 р. нагороджений орденом Леніна

1983 р. присвоєно почесне звання «Народний учитель СРСР»

1984 р. обраний депутатом Верховної Ради СРСР

1989 р. обраний народним депутатом СРСР

1989 р. обраний членом-кореспондентом Академії педагогічних наук СРСР

1992 р. обраний дійсним членом (академіком) Академії педагогічних наук України

1998 р. обраний депутатом Черкаської обласної ради

1999 р.

обраний академіком Російської академії освіти

2002 р., 30 квітня день смерті О. А. Захаренка. Його прах похований в с. Сахнівка Корсунь-Шевченківського району Черкаської області

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНИХ МАТЕРІАЛІВ ПРО О. А. ЗАХАРЕНКА

1964

1. Дорошенко А. Знання – людям / А. Дорошенко // Ленінським шляхом. – 1964. – 5 листопада.
2. За тісний зв'язок з життям // Ленінським шляхом. – 1964. – 25 серпня.
3. Учитель і школа // Ленінським шляхом. – 1964. – 20 серпня.
4. Ільїн П. Шлях до розуміння прекрасного / П. Ільїн // Ленінським шляхом. – 1964. – 12 вересня.

1966

5. Сильченко В. Ромашка навчає школярів / В. Сильченко // Черкаська правда. – 1966. – 2 жовтня.

1969

6. Голубничий І. Що є романтика? / І. Голубничий // Черкаська правда. – 1969. – 19 липня.

1970

7. Голубничий І. Живет в Сахновке человек... / І. Голубничий // Правда. – 1970. – 17 марта.
8. Голубничий І. Живет в Сахновке человек... / І. Голубничий // Правда України. – 1970. – 14 юня.
9. Жук П. Сахнівський комплекс / П. Жук // Радянська Україна. – 1970. – 29 жовтня.
10. Село дивиться на зорі // Культура і життя. – 1970. – 1 листопада.
11. Фімбейн П. Урочистості в Сахнівці / П. Фімбейн // Ленінським шляхом. – 1970. – № 124.

**Мати –
Варвара Веремійвна**

**Батько –
Антон Іванович**

**Будинок, у
якому пройшло
дитинство
О. Захаренка**

Приміщення Кам'янської школи № 3

*Випускник
Черкаського
пединституту*

*О. Захаренко (четвертий ліворуч)
серед однокурсників. 1956 р.*

*Сержант О. Захаренко
(перший ряд, ліворуч)
м. Полтава. 1962 р.*

*Серед випускників
фізико-математичного факультету
Черкаського педагогічного
інституту. 1959 р.*

*За складанням розкладу уроків.
1965 р.*

*У класі програмованого
навчання*

*Під час екскурсії
учнів Сахнівської
школи до
Ленінграду.
1967 р.*

*О. А. Захаренко –
класний керівник
10 класу. 1966 р.*

*Українська
делегатія на
міжнародній
конференції,
м. Варшава.
1980 р.*

Споруджується навчально-спортивний комплекс. 1981 р.

*Розмова з молодого
колегою. 1984 р.*

*Засідання педагогічної
ради в Сахнівській школі.
1984 р.*

*У шкільному
радіовузлі*

Шкільний літній басейн

*Свято
останнього
дзвінка.
1980-ті рр.*

*О. А. Захаренко –
депутат Верховної
Ради СРСР*

*Зустріч зарубіжних гостей.
1986 р.*

*Серед
депутатів
Верховної
Ради СРСР.
1987 р.*

*Завідувач
Корсунь-Шевченківського
райвню А. Д. Щербина
вручає перехідний
Червоний прапор*

*На з'їзді народних
депутатів СРСР,
м. Москва. 1990 р.*

*Зустріч
чергової
делегатії.
Серед гостей –
Ш. Амонашвілі*

*О. А. Захаренко
супроводжує
молодих після
реєстрації їх
шлюбу у
родинно-шкільно-
му музеї. 1991 р.*

*На зустрічі з
Головою Верховної
Ради України
О. М. Ткаченком,
с. Сахнівка. 1999 р.*

*О. А. Захаренко
розповідає
гостям про
свою школу*

Серед колег-академіків, м. Київ. 1998 р.

*Криниця
Совісті*

*Місце вічного спочинку
Народного вчителя*

*О. А. Захаренко.
1999 р.*

1971

12. Базилівський Н. Сахнівські новини / Н. Базилівський // Молодь України. – 1971. – № 160.
13. Камалов Ф. Живут землі моеї строители / Ф. Камалов // Пионерская правда. – 1971. – 13 июля.
14. Музей революційної, бойової і трудової слави, народна обсерваторія і планетарій у с. Сахнівці Корсунь-Шевченківського району // Людина і світ. – 1971. – № 4. – С. 1.
15. Четирко М. Широкий виднокруг / М. Четирко // Людина і світ. – 1971. – № 5. – С. 6–12.
16. Портной С. Змагаються юні ракетобудівники / С. Портной // Ленінським шляхом. – 1971. – 13 квітня

1972

17. Артеменко Н. Дума про хліб / Н. Артеменко // Ленінським шляхом. – 1972. – № 148.
18. В авангарді // Радянська освіта. – 1972. – 15 жовтня.
19. Кравченко Б. А починалось все так / Б. Кравченко // Зірка. – 1972. – 23 червня.
20. Кравченко Б. Тут живуть фантазери й космонавти / Б. Кравченко // Зірка. – 1972. – № 25.
21. Переможці ювілейного змагання // Молодь Черкащини. – 1972. – 15 листопада.
22. Кравченко Б. Ентузіасти із Сахнівки / Б. Кравченко // Знання та праця. – 1972. – № 1. – С. 18–19.
23. Маринчук В. Щедрий засів / В. Маринчук // Патріот Батьківщини. – 1972. – 2 липня.

1973

24. Артеменко Н. Умілі руки, природа і фантазія / Н. Артеменко // Ленінським шляхом. – 1973. – № 58.
25. Голубничий І. Мечтайте, ребята! / І. Голубничий, М. Капустин // Правда. – 1973. – 19 октября.
26. Зданевич В. Ентузіасти / В. Зданевич // Радянська освіта. – 1973. – 28 лютого.

27. Кравченко Б. Ентузіасти із Сахнівки / Б. Кравченко // Знання та праця. – 1973. – № 1. – С. 18–19.

28. Мельничук А. Багаття над Россю // Радянська Україна. 1973. – 26 серпня.

29. Поляков В. Мастера сидят за партой / В. Поляков // Комсомольская правда. – 1973. – № 195.

30. Челпанов О. Облоно и сельская школа / О. Челпанов // Учительская газета. – 1973. – 25 октября.

1974

31. Кашук Н. Уроки поза уроками / Н. Кашук // Сільська вісті. – 1974. – 6 квітня.

32. Зростати юним у труді / С. Мазурик, О. Захаренко, М. Гончаренко, З. Осипенко // Радянська освіта. – 1974. – № 76.

33. Ференець С. Уроки мужності : [Народний музей бойової слави й трудових традицій при Сахнівській школі] / С. Ференець // Радянська жінка. – 1974. – № 9. – С. 4–5.

1975

34. Владимиров Л. Чувство Родины / Л. Владимиров // Воспитание школьников. – 1975. – № 3. – С. 4–6.

35. Мазурик С. Час громадянського становлення / С. Мазурик // Радянська освіта. – 1975. – 21 травня.

1976

36. Гончаренко П. Возмужание / П. Гончаренко // Учительская газета. – 1976. – 19 февраля.

37. Делегат XXV з'їзду КПРС // Прапор Леніна. – 1976. – 31 січня.

38. Дороговказ у роботі // Прапор Леніна. – 1976. – 25 березня.

39. Ільїн П. Обов'язок вчителя / П. Ільїн // Молодь Черкащини. – 1976. – 4 березня.

40. Калиниченко Д. Творчість / Д. Калиниченко // Ленінським шляхом. – 1976. – 24 лютого.

1977

41. Вовчанівський В. Спасибі наставнику / В. Вовчанівський // Ленінським шляхом. – 1977. – 7 квітня.
42. Захаренко С. Приклад / С. Захаренко // Черкаська правда. – 1977. – 5 січня.
43. Ільїн П. Становлення громадянина / П. Ільїн // Черкаська правда. – 1977. – 31 серпня. – Рец. на кн.: Становлення громадянина. – Київ: Знання, 1976. – 29 с.
44. Іскри революції // Черкаська правда. – 1977. – 7 листопада.
45. Куракин А. В одной из сельских школ Черкасской области / А. Куракин // Народное образование. – 1977. – № 10. – С. 57–61.
46. Луків Н. Сахнівська обсерваторія / Н. Луків // Черкаська правда. – 1977. – 7 лютого.

1978

47. Безрукова В. Воспитание доверием / В. Безрукова // Комсомольская правда. – 1978. – 26 февраля.
48. Караковский В. Слово об учителе / В. Караковский // Комсомольская правда. – 1978. – 1 марта.
49. Кашук Н. Уроки поза уроками / Н. Кашук // Кашук Н. Веселкова брама. – Київ, 1978. – С. 53–60.
50. Кравченко Б. Рукою торкнутися до зірок / Б. Кравченко // Піонерія. – 1978. – № 2.
51. Огілько Л. Є місце для подвигу / Л. Огілько // Ленінським шляхом. – 1978. – 5 листопада.
52. Щербина А. Ідейний гарт / А. Щербина // Черкаська правда. – 1978. – 4 березня.
53. Мазурик С. Сахнівська десятирічка / С. Мазурик, В. Усаченко // Ленінським шляхом. – 1978. – 18 грудня.
54. Медведєв Є. Уроки поза уроками / Є. Медведєв // Ленінським шляхом. – 1978. – 8 червня.
55. Мазурик С. Дорога до школи / С. Мазурик, В. Усаченко // Ленінським шляхом. – 1978. – 27 червня.

56. Шахова Л. Директор школи / Л. Шахова // Сільс-
вісті. – 1978. – 28 червня.

1979

57. Голубничий І. Мечтайте, ребята. Об интересных
важных делах учеников Сахновской средней школы Корсунь-
Шевченковского района / І. Голубничий, М. Капустин // Правд-
а – 1979. – 19 октября.

58. Ідейно-политическому и трудовому воспитанию
комплексный подход: (Из опыта работы А. А. Захаренко
директора Сахновской школы) : буклет / Л. Прокопенко [и др.].
Черкассы, 1979. – 6 с.

59. Крикун М. Букет квітів для мами / М. Крикун
Піонерія. – 1979. – № 3.

60. Мандрика М. [Рецензія] / М. Мандрика // Радянськ-
а школа. – 1980. – № 9. – С. 95–96. – Рец. на кн.: Захаренко О. А.
Школа над Россією / О. А. Захаренко, С. М. Мазурик. – Київ : Рад-
а школа, 1979. – 150 с.

61. Ідейно-политическому и трудовому воспитанию
комплексный подход / Л. Прокопенко, В. Омеляненко,
Ф. Лушпиган, Ю. Кусый. – Черкассы, 1979. – 6 с.

62. Світличний К. Урок Марусі Проценко / К. Світличний // Лі-
тературна Україна. – 1979. – 10 серпня.

63. Хилько П. Таке прекрасне життя / П. Хилько // Молодь
Черкащини. – 1979. – 7 листопада.

1980

64. Будні усміхаюсь зорями : [Удостоєні ордена Леніна.
Директор Сахнівської середньої школи Захаренко О. А.] // Чер-
каська правда. – 1980. – 26 лютого.

65. Жук П. Гарячий камінь / П. Жук // Радянська Україна. –
1980. – 18 травня.

66. Про досвід роботи Сахнівської середньої школи
Корсунь-Шевченківського району Черкаської області : рішення
Колегії МО УРСР // Збірник наказів та інструкцій МО УРСР. –
1980. – № 7.

67. Юрченко О. Початок щасливої дороги. Лист другий із Сахнівської середньої школи / О. Юрченко // Ленінським шляхом. – 1980. – 12 квітня.

68. Шахова Л. Школа мрійників / Л. Шахова // Черкаська правда. – 1980. – 26 липня.

1981

69. Ільїн П. Все – дітям / П. Ільїн // Радянська освіта. – 1981. – 21 лютого.

70. Ответственность // Народное образование. – 1981. – № 11. – С. 8.

71. Целищева Н. Во имя мира, для блага и счастья народа / Н. Целищева, Я. Пилиповский // Учительская газета. – 1981. – 7 марта.

72. Чернодубравский Л. Самый образованный в мире / Л. Чернодубравский // На боевом посту. – 1981. – 11 марта.

1982

73. Погуляйко С. Планета здійсненої мрії розкриває таємниці / С. Погуляйко // Зірка. – 1982. – 28 жовтня.

74. Фішбейн П. Окриленість / П. Фішбейн // Ленінським шляхом. – 1982. – 21 лютого.

1983

75. Бистрова Л. Добротворець / Л. Бистрова // Ленінським шляхом. – 1983. – 23 серпня.

76. Бондаренко О. Праця, краса, радість / О. Бондаренко // Сільські вісті. – 1983. – 15 травня.

77. Гальченко В. Дарунок дітворі / В. Гальченко // Радянська освіта. – 1983. – 14 червня.

78. Добротворець // Освітнянська нива. – 1983. – 23 серпня.

79. Лубченко И. Космосу сродни / И. Лубченко // Учительская газета. – 1983. – 1 сентября.

80. Новицький А. Навчально-виховний комплекс у Сахнівці / А. Новицький // Черкаська правда. – 1983. – 27 травня.

81. Таран К. Не забути ніколи / К. Таран // Черкаська правда. – 1983. – 1 квітня.

82. Указ Президії Верховної Ради СРСР про присвоєння почесного звання «Народний учитель СРСР» Захаренку О. А. Черкаська правда. – 1983. – 4 серпня.

83. Шахова Л. Народний учитель / Л. Шахова // Сільська вісті. – 1983. – 5 серпня.

84. Шитова П. Школа мрійників / П. Шитова // Черкаська правда. – 1983. – 26 липня.

1984

85. Акопова Л. Школа радості над Росєю / Л. Акопова // Труд. – 1984. – 6 октябрю.

86. Белоусов В. Сахновский учитель / В. Белоусов // Правда. – 1984. – 29 марта.

87. Жук П. Мрія, що веде у світ / П. Жук // Радянська Україна. – 1984. – 24 лютого.

88. Ільїн П. Подвигу присвячено / П. Ільїн // Ленінський шляхом. – 1984. – 13 жовтня.

89. Калиниченко Д. Талант педагога / Д. Калиниченко // Черкаська правда. – 1984. – № 47.

90. Колесник С. Колиска майбутньої долі / С. Колесник // Літературна Україна. – 1984. – 22 березня. – С. 1–2.

91. Колесник С. Колиска майбутньої долі / С. Колесник // Роботящим рукам. – Київ, 1984. – С. 185–210.

92. Лубченко І. Удивитеа нист живот на Захаренко / І. Лубченко // В страната на съветите. – 26 февруля.

93. Лубченко І. Адресовано майбутньому / І. Лубченко // Доба з життя комсомольців і молоді Радянської України. – 29 вересня 1983 р. – Київ, 1984. – С. 144–146.

94. Лубченко І. Доручено найдорожче / І. Лубченко // Україна. – 1984. – № 8. – С. 18–19.

95. Светличный К. Истоки / К. Светличный // Радуга. – 1984. – № 10. – С. 137–139.

96. Чернодубравский Л. Воспитать патриота / Л. Чернодубравский // На боевом посту. – 1984. – 28 апреля.

97. Чубар Б. «Нужно», «можно» и «нельзя» Сахновской школы / Б. Чубар // Неделя. – 1984. – № 40.

1985

98. Белень А. Директор і його школа / А. Белень // Сільські вісті. – 1985. – 6 жовтня.

99. Бондаревский В. Ваятель духовного мира юной личности / В. Бондаревский, Б. Чубар // Народное образование. – 1985. – № 7. – С. 42–44.

100. Колесник С. Школа над Россю / С. Колесник // Наука і культура : щорічник. – Київ, 1985. – Вип. 19. – С. 81–89.

101. Сокирко О. Твій авторитет, учителю / О. Сокирко // Ленінським шляхом. – 1985. – 16 травня.

102. Ткаченко В. Грудочка рідної землі / В. Ткаченко // Трудова слава. – 1985. – 23 квітня.

103. Операція «Живі обеліски»: Звернення комсомольців і піонерів Сахнівської середньої школи до всіх учнів шкіл району // Ленінським шляхом. – 1985. – 24 грудня.

104. Савченко Л. Учком – порадник і помічник / Л. Савченко // Ленінським шляхом. – 1985. – 24 грудня.

105. Чубар Б. Воспитать счастливыми / Б. Чубар // Народный учитель СССР. – М., 1985. – С. 20–40.

106. Щастя й миру вам, люди // Ленінським шляхом. – 1985. – 1 січня.

1986

107. Аврамов И. Учитель из школы над Росью / И. Аврамов // Комсомольское знамя. – 1986. – 10 января.

108. Аврамов И. Его школа : [Об А. А. Захаренко] / И. Аврамов // Учительская газета. – 1986. – февр.

109. Бакланов Н. Учите летать / Н. Бакланов // Известия. – 1986. – 10 января.

110. Белоусов В. Сахновский учитель / В. Белоусов // «Учитель, перед именем твоим...» : сборник 4. – М., 1986. – С. 114–121.

111. Губко О. Окриленість / О. Губко // Слово до юного друга. – Київ, 1986. – Вип. 4. – С. 34–50.
112. Історична подія // Прапор Леніна. – 1986. – 25 лютого.
113. Ковтунович Г. Шестирічки з Сахнівської школи / Г. Ковтунович, Л. Жирна // З досвіду роботи. – Черкаси, 1986. – С. 6.
114. Колесник С. Школа над Россю / С. Колесник // Світ школьного дому. – Київ, 1986. – С. 152–172.
115. Кусый Ю. Школа гражданственности / Ю. Кусый, В. Омеляненко. – Киев : Знание, 1986. – 49 с.
116. Поташник М. Педагогическая поэма 80-х / М. Поташник // Советская педагогика. – 1986. – № 1. – С. 78–84.
117. Репинская Г. Роль личности в истории села Сахновка / Г. Репинская // Смена. – 1986. – № 23. – С. 28–30.
118. Репинская Г. Село Сахновка смотрит на звезды / Г. Репинская // Русский язык за рубежом. – 1986. – № 4. – С. 87–91.
119. Санжаревський Д. Маленький БАМ / Д. Санжаревський // Радянська освіта. – 1986. – 18 березня.
120. Світличний К. На рубежах реформ / К. Світличний // Черкаська правда. – 1986. – 20 серпня.
121. Сніжко І. Уроки Захаренка / І. Сніжко // Черкаська правда. – 1986. – 20 лютого.
122. Сперанская В. Искренне любящие Вас / В. Сперанская // Крестьянка. – 1986. – № 9. – С. 2–5.
123. Таран К. Зупинитись – значить не існувати / К. Таран // Прапор Леніна. – 1986. – 25 лютого.
124. Школа над Россю : комплект из 5-ти изд. / Л. Прокопенко, В. Омеляненко, Ю. Кусый, Ф. Лушпиган. – Черкасы : Облполит, 1986. – № 1 : Единый в стремлении и цели ; № 2 : Воспитывать трудом ; № 3 : Сила ученического коллектива ; № 4 : Единство школы, семьи и общественности ; № 5 : Восхождение к гражданской зрелости.
125. Колесник С. Школа над Россю / С. Колесник // Світло школьного дому. – Киев, 1986. – С. 152–172.

126. Санжаревський Д. Громадянський гарт: (Про Сахнівську десятирічку) / Д. Колесник // Радянська освіта. – 1986. – 4 лютого.

127. Шестирічки з Сахнівської школи: З досвіду роботи підготовчого класу по навчанню і вихованню дошкільників / уклад.: І. І. Ковтунович, Л. А. Жирна. – Черкаси : Облполіграфвидав. 1986. – 6 с.

1987

128. Белоусов В. Ключи от школы / В. Белоусов // Знамя. – 1987. – № 9. – С. 173–184.

129. Йосифов К. Роди ни се пьлен клас / К. Йосифов // Учителько дело. – 1987. – 1 июля.

130. Клок Г. Повість про школу / Г. Клок // Черкаська правда. – 1988. – 27 січня. – Рец. на кн.: Світличний К. Лелеки над Сахнівкою / К. Світличний. – Київ : Рад. письменник, 1987. – 191 с.

131. Лубченко І. Вічний лист у майбутнє / І. Лубченко // Молодь України. – 1987. – 1 вересня.

132. Народний учитель : рішення виконкому обласної Ради народних депутатів про нагородження Почесною грамотою директора Сахнівської середньої школі Корсунь-Шевченківського району О. А. Захаренка // Черкаська правда. – 1987. – 1 лютого.

133. Світличний К. Лелеки над Сахнівкою : художньо-докум. повість / К. Світличний. – Київ : Рад. письменник, 1987. – 191 с.

134. Храпов В. Е. Грани творчества / В. Е. Храпов // Храпов В. Е. Твой лучший учитель, школа! – М., 1987. – С. 94–145.

135. Шевченко Н. Новь Сахновки / Н. Шевченко // Сельская жизнь. – 1987. – 4 ноября.

1988

136. Агабекова Н. Задачи не из учебника / Н. Агабекова // Спутник. – 1988. – № 10. – С. 118–124.

137. Белоусов Н. «На Москву депутату Константи́н Макарычу»: (О директоре Сахновской школы А. А. Захаренко) // Правда. – 1988. – 22 ноября.

138. Брязгунов Ю. Сахнівка: цеглина у фундаме́н майбутнього / Ю. Брязгунов // Молодь України. – 1988. – 21 червня.

139. Ігнатенко П. Слово про новатора / П. Ігнатенко // Радянська освіта. – 1988. – 1 січня.

140. Колесник С. Школа над Россю / С. Колесник // Світ шкільного дому. – Київ, 1988. – С. 152–172.

141. Лубенский А. Вижу цель / А. Лубенский // Комсомольское знамя. – 1988. – 24 июня.

142. Пилиповский Я. Мы защитим двадцатый век / Я. Пилиповский // Учительская газета. – 1988. – 9 января.

143. Поташник М. Педагогическая поэма восьмидесятых (О педагоге-новаторе А. А. Захаренко) // Поташник М. М. В поисках оптимального варианта. – М., 1988. – С. 172–189.

144. Світличний К. Лелеки над Сахнівкою / К. Світличний // Письменники Радянської України. – Київ, 1988. – С. 529.

145. Хлебникова М. Родом из Сахновки / М. Хлебникова // Советская женщина. – 1988. – № 9. – С. 10–12.

146. Шевченко Н. Уравнение Захаренка / Н. Шевченко // Сельская жизнь. – 1988. – 7 августа.

147. Чубар Б. Письмо в будущее: Рассказ о Сахновской школе / Б. Чубар. – М. : Педагогика, 1988. – 136 с.

148. Школа, в которой хорошо всем: (В Сахновской школе проходило расширенное заседание Бюро ЦК ЛКСМУ) // Комсомольское знамя. – 1988. – 24 июня.

1989

149. Бас В. Суперники зустрічаються разом / В. Бас // Черкаська правда. – 1989. – 8 лютого.

150. Лубченко І. Перший крок: (Про вибори О. А. Захаренка Народним депутатом СРСР) / І. Лубченко // Радянська освіта. – 1989. – 28 березня.

151. Озирский Н. Победить безразличие / Н. Озирский // Учительская газета. – 1989. – 30 марта.

152. Система А. А. Захаренко: Воспитательные центры и воспитывающие ситуации // Воспитательная система школы. Поиски и проблемы. – М., 1989. – С. 41–45.

153. Хилько П. Смысл його життя / П. Хилько // Молодь Черкащини. – 1989. – № 11.

154. Чубар Б. Село и школа: два крыла надежды / Б. Чубар // Народное образование. – 1989. – №1. – С. 61–68.

1990

155. Кириченко Б. «Без крестьянина нет будущего...»: Открытое письмо директору Сахновской средней школы, Народному учителю СССР А. А. Захаренко / Б. Кириченко // Комсомольское знамя. – 1990. – 13 ноября.

156. Масло М. Гордість сахнівчан / М. Масло // Ленінським шляхом. – 1990. – 30 січня.

157. Суховершко Г. Міцна основа : [Про Сахнівську школу] / Г. Суховершко // Суховершко Г. Ключі від майбутнього. – Дніпропетровськ, 1990. – С. 8–12.

1991

158. Латанский В. В Сахновку за опытом / В. Латанский // Правда Украины. – 1991. – 18 июня.

1994

159. Мокренко Л. Залиште дітям учителя / Л. Мокренко // Надросся. – 1994. – 14 грудня.

1996

160. Белень А. Біля криниці совісті: Розповідь про Народного вчителя з Надросся О. А. Захаренка та Сахнівську середню школу / А. Белень // Профспілкова газета. – 1996. – 21 серпня.

161. Белень А. Народний учитель з Надросся / А. Белень // Педагогічний вісник. – 1996. – № 4. – С. 26–29.

162. Белень А. Народний учитель з Надросся / А. Белень // Освіта України. – 1996. – № 5.

163. Кузьмінський А. Завдання поставлені життям А. Кузьмінський // Педагогічний вісник. – 1996. – № 3. – С. 2–4.

164. 60 років з дня народження педагога-новатора О. А. Захаренка // Календар пам'ятних дат Черкащини 1997 рік. – Черкаси, 1996. – С. 11–13.

165. Матеріали для проведення виховних годин : в 10-ти вип. : На допомогу класному керівнику. – Сахнівка, 1996. (Серія «Загальнолюдські цінності»).

1997

166. Белень А. Академік з Надросся / А. Белень // Село люди. – 1997. – 31 січня. – С. 6.

167. Гончаренко С. Захаренко Олександр Анантонович С. Гончаренко // Український педагогічний словник. – Київ, 1997. – С. 134.

168. Захаренко О. А. // Хто є хто в Україні. – Київ, 1997. – С. 100.

169. Згуровський М. О. А. Захаренку – 60 / М. Згуровський // Освіта України. – 1997. – № 7.

170. Олександр Антонович Захаренко (До 60-річчя від дня народження) // Педагогіка і психологія. – 1997. – № 1. – С. 250.

171. Олександр Антонович Захаренку – 60 років // Педагогічний вісник. – 1997. – № 1. – С. 6.

172. Про школу в селі Сахнівці // Духовна спадщина Черкаського краю : хрестоматія. Кн. 2. – Черкаси, 1997. – С. 289–290.

173. Світличний К. Лелеки над Сахнівкою / К. Світличний // Духовна спадщина Черкаського краю : хрестоматія з історії культури Черкащини. Кн. 1. – Київ, 1997. – С. 141–143.

174. Чиж І. Не лінуйся – виживеш (О. А. Захаренку – 60) / І. Чиж // Педагогічний вісник. – 1997. – № 1. – С. 6.

1998

175. Белень А. Академік з Надросся / А. Белень // Тарасові Джерела. – 1998. – № 8. – С. 6–7.
176. Белень А. Народний учитель з Надросся / А. Белень // Педагогічний вісник. – 1998. – № 1. – С. 25–29.
177. Міщенко Т. «І знову над Сахнівкою лелеки...»: (Сорок років їх зустрічає директор школи) / Т. Міщенко // Освіта України. – 1998. – 11 листопада (№ 46). – С. 9.
178. Моргун В. Наступність. Школа-господарство А. Макаренка і школа-толока О. Захаренка / В. Моргун // Освіта. – 1998. – 18 лютого (№ 11–12). – С. 4.
179. Сніжко М. Педагогічна поема на ентузіазмі і за інерцією / М. Сніжко // Село і люди. – 1998. – 2 жовтня. – С. 3.
180. Таран К. Володар ключів від сердець / К. Таран // Черкаський край. – 1998. – 20 травня. – С. 6.
181. Щоб рум'янець на всю щоку : [Охорона здоров'я учнів. Сахнівська середня школа] // Педагогічна газета. – 1998. – №2.

1999

182. Бурлака В. Формування здорового способу життя в Сахнівській школі / В. Бурлака // Родзинка-99. – Черкаси, 1999. – С. 61.
183. Сахнівські лебедята // Педагогічна газета. – 1999. – №9.
184. Щербина Ю. Індивідуальний підхід до формування громадянськості : [На прикладі Сахнівської школи] / Ю. Щербина // Родзинка-99. – Черкаси, 1999. – С. 67.
185. Захаренко О. А. // Імена України. – Київ, 1999. – С. 155.
186. Яковенко О. Свічка совісті не згасне / О. Яковенко // Освіта. – 1999. – 1 вересня. – С. 4–5.

2000

187. Авторська школа О. А. Захаренка : матеріали конференції / редкол.: В. Г. Кузь [та ін.]. – Київ : Науковий світ, 2000. – 43 с.
188. Захаренко О. А. // Хто є хто в Україні. – Київ, 2000. – С. 155.

189. Мішкурова В. До серця дитини через захопленість / В. Мішкурова // Учитель. – 2000. – №1. – С. 41–43.

190. Моргун В. Школа-господарство А. С. Макаренка: ступінь чи вершина освіти / В. Моргун // Директор школи. – 2000. – № 1. – С. 8–9.

191. Прокопенко Л. Системність у підходах до розв'язання завдань всебічного виховання учнів / Л. Прокопенко, В. Бурлака // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. Черкаси, 2000. – Вип. 18. – С. 74–77.

192. Педагогіка пам'яті : [Сахнівська середня школа] Демократична Україна. – 2000. – 29 вересня.

193. Побірченко Н. Кожна школа має свої особливості [Сахнівська сільська школа] / Н. Побірченко // Сільська школа. – 2000. – №3–4. – С. 4.

2001

194. Атаманчук Г. Світить школа любов'ю святою / Г. Атаманчук // Освіта. – 2001. – 12–19 грудня. – С. 7.

195. Енциклопедія шкільного роду: Презентація книги нашого земляка, академіка АПН України О. Захаренка // Освіта. – 2001. – № 69–70. – С. 1–3.

196. Знайомтесь: унікальне видання української народно-наукової педагогіки «Енциклопедія шкільного роду» // Освіта. – 2001. – 28 листопада. – С. 5.

197. Косенко К. З глибини віків / К. Косенко // Освіта. – 2001. – 28 листопада–5 грудня. – С. 2–3 ; 12–19 грудня. – С. 6.

198. Котик І. Храм науки і виховання в Сахнівці / І. Котик // Сільська школа. – 2001. – № 8. – С. 2.

199. Мостова Т. Він є героєм України, хоча звання й не має ... / Т. Мостова // Освіта України. – 2001. – 23 жовтня. – С. 4–5.

200. О. Захаренко – народний учитель СРСР підготував до видання «Енциклопедію шкільного роду» в 4-х т. // Село і люди. – 2001. – жовт. (№ 43). – С. 2.

201. Свириденко О. Індивідуальний підхід до формування громадянськості (на прикладі Сахнівської школи) /

О. Свириденко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2001. – Вип. 23. – С. 116–120.

202. Тищенко Н. Система організації еколого-виховної роботи в Сахнівській школі / Н. Тищенко // Рідна школа. – 2001. – № 6. – С. 14–15.

2002

203. Авторська школа О. А. Захаренка // Освіта. – 2002. – № 6–7.

204. Береговий Я. Директор села / Я. Береговий // Педагогіка толерантності. – 2002. – № 2. – С. 101–129.

205. Дубровський А. Школа над Россю / А. Дубровський // Педагогіка толерантності. – 2002. – № 2. – С. 93–100.

206. Жалдак О. Про увічнення пам'яті Олександра Захаренка / О. Жалдак // Освіта України. – 2002. – 31 травня.

207. Титаренко Л. Криниця совісті Захаренка / Л. Титаренко // Голос України. – 2002. – 27 лютого.

208. Яковенко В. Духовний батько / В. Яковенко // Педагогіка толерантності. – 2002. – №2 (20). – С. 87–93.

209. Життя за законами добра. Народному учителю, академіку АПН України Олександру Антоновичу Захаренку – 65 років // Надросся. – 2002. – 5 лютого.

210. Лебідь І. Хом'ячків у космос тут уже не запускають. Проте обсерваторію і планетарій Сахнівської школи вдалося зберегти / І. Лебідь // Нова Доба. – 2002. – 25 липня. – С. 6.

211. Про увічнення пам'яті Олександра Захаренка // Освіта України. – 2002. – 12–19 червня.

212. Його іменем: Про увіковічення пам'яті видатного педагога О. А. Захаренка // Черкаський край. – 2002. – 5 червня. – С. 5.

213. Пам'яті учителя // Нова Доба. – 2002. – 10 травня. – С. 2.

214. Світла йому пам'ять: Пішов із життя народний учитель і академік (О. А. Захаренко) // Педагогічна газета. – 2002. – № 5. – С. 8.

215. Сорока Г. Виховна система О. А. Захаренка / Г. Сорока // Сорока Г. І. Сучасні виховні системи та технології. – Харків, 2002. – С. 27–30.

216. Титаренко Л. Криниця совісті Захаренка / Л. Титаренко // Голос України. – 2002. – 27 лютого. – С. 16.

217. Черкаський обласний комітет профспілки працівників освіти і науки України. Про увіковічнення пам'яті О. А. Захаренка: постанова пленуму // Освіта. – 2002. – № 32. – С. 3.

218. Яковенко В. Духовний батько / В. Яковенко // Педагогіка толерантності. – 2002. – № 2. – С. 87–93.

2003

219. Авторська школа Олександра Антоновича Захаренка: Дівочі гори. – 2003. – травень. – С. 1–8.

220. Василенко О. Серенада математиці (Нова нетрадиційна добірка) : [Пам'яті О. Захаренка] / О. Василенко. – Харків: Основа, 2003. – 125 с.

221. Гладка О. Творча авторська школа О. Захаренка: О. Гладка // Педагогічний вісник. – 2003. – № 3. – С. 11–12.

222. Захаренко О. А. // Черкаський край в особах. 1941–2001: Корсунщина / Бушин М. І. [та ін.]. – Черкаси, 2003. – С. 143–146.

223. Каракоз С. Слово про вчителя / С. Каракоз // Освіта. – 2003. – № 4–5 (22–29 січня). – С. 3–5.

224. Кочегура В. Прометей учительського року / В. Кочегура // Надросся. – 2003. – 5 березня. – С. 6.

225. Мальований Ю. Перші Захаренківські : [передчитання] Ю. Мальований // Педагогічна газета. – 2003. – травень (№5). – С. 8.

226. Сисенко О. Школа – колиска щасливої долі / О. Сисенко // Педагогічний вісник. – 2003. – № 3. – С. 12–14.

2004

227. Береговий Я. Спогади / Я. Береговий // Педагогіка толерантності. – 2004. – № 1. – С. 67–69.

228. Бібік Н. Школа О. А. Захаренка як феномен живої педагогіки / Н. Бібік // Педагогічний вісник. – 2004. – № 2. – С. 8–10.

229. Богославець Г. Педагогічний спадок О. А. Захаренка – невичерпний скарб для нащадків / Г. Богославець // Педагогічний вісник. – 2004. – № 2. – С. 3–5.
230. Всеукраїнські педагогічні читання «Школа О. А. Захаренка як модель сучасної сільської школи» // Педагогічний вісник. – 2004. – № 2. – С. 2–15.
231. Дідура В. Формування загальнолюдських цінностей учнівської молоді як основа виховної системи О. А. Захаренка / В. Дідура // Педагогічний вісник. – 2004. – № 2. – С. 13–15.
232. Кузь В. Школа О. А. Захаренка – центр виховання / В. Кузь // Педагогічний вісник. – 2004. – № 2. – С. 11–13.
233. Мальований Ю. Поспішаймо робити добро: Педагогічні читання «Школа О.А. Захаренка» / Ю. Мальований // Педагогічна газета. – 2004. – № 5–6.
234. Мальований Ю. Сахнівський феномен / Ю. Мальований // Педагогіка толерантності. – 2004. – № 2–3. – С. 60–65.
235. Марченко Л. Олександр Захаренко: у школі учень повинен почувати себе як у батьківській хаті : Всеукраїнські педагогічні читання «Школа О. А. Захаренка як модель сучасної сільської школи» / Л. Марченко // Освіта України. – 2004. – № 50–51. – С. 5.
236. Мостова Т. Олександр Захаренко своїм життям примножував добро на землі / Т. Мостова // Освіта України. – 2004. – 11 травня. – С. 11.
237. Моргун В. Ф. Школа і труд / В. Ф. Моргун // Педагогіка толерантності. – 2004. – № 4. – С. 119–122.
238. Марченко Л. Працьовитість, наполегливість та відповідальність понесуть із собою у життя випускники-захаренківці : [Свято останнього дзвінка у Сахнівській ЗОШ] / Л. Марченко // Сільська школа. – 2004. – №21–22. – С. 1–2.
239. Трохименко В. Академік-педагог Олександр Захаренко готував учнів до справжнього життя / В. Трохименко // Нова Доба. – 2004. – 8 червня.
240. Попова О. В. Творче поєднання різних інноваційних ідей в Авторській школі О. А. Захаренка / О. В. Попова //

Педагогіка та психологія : зб. наук. пр. – Харків, 2004. – Вип. ч. I. – С. 156–160.

241. Тевлін Б. Школа майбутнього : [про школу с. Сахнівці] / Б. Тевлін // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2004. – № 1. – С. 35–37.

242. Саєнко А. Все, як колись...: Вірні пам'яті / О. А. Захаренка / А. Саєнко // Педагогічна газета. – 2004. – № 6. – С. 5.

243. Сухомлинська О. Етичні цінності у навчально-виховному процесі сучасної сільської школи / О. Сухомлинська // Педагогічний вісник. – 2004. – № 2. – С. 6–8.

244. Школа О. А. Захаренка як модель сучасної сільської школи : матеріали II Всеукраїнських педчитань. – Черкаси, 2004. – 168 с.

245. Школа Олександра Захаренка як модель сучасної сільської школи : [За такою назвою відбудуться Другі Всеукраїнські пед. читання у м. Черкасах 5–6 трав. 2004 р.] // Освіта України. – 2004. – №10. – С. 6.

2005

246. Бенедиктова О. Життя, присвячене дітям / О. Бенедиктова, О. Крутенко // Рідна школа. – 2005. – № 12. – С. 59–61.

247. Береговий Я. Заповіт Захаренка / Я. Береговий // Педагогіка толерантності. – 2005. – № 3. – С. 38–52.

248. Береговий Я. Свято у Сахнівці / Я. Береговий // Педагогіка толерантності. – 2005. – № 1–2. – С. 150–162.

249. Голубев К. Навколо єдиної мрії – захоплюючої здійсненої / К. Голубев // Освіта. – 2005. – 22–29 червня.

250. Золота скарбниця педагогіки : до 70-річчя від дня народження О. А. Захаренка // Голос профспілки. – 2005. – № 1. – С. 2.

251. Крутенко О. Життя, присвячене дітям... Маленькі таємниці великого учителя / О. Крутенко // Педагогічний вісник. – 2005. – № 1–2. – С. 53–56.

252. Крутенко О. Маленькі таємниці великого учителя / О. Крутенко // Голос профспілки. – 2005. – № 2. – С. 2
253. Крутенко О. Інноваційні методи, засоби та форми розвитку особистості дитини у позанавчальний час (у контексті Авторської школи О. А. Захаренка) / О. Крутенко // Вісник Житомирського держ. ун-ту ім. І. Франка. – 2005. – № 24. – С. 171–173.
254. Крутенко О. Культурно-виховне середовище Авторської школи О. А. Захаренка / О. Крутенко // Педагогічний вісник. – 2005. – № 4. – С. 28–30.
255. Крутенко О. Життя, присвячене дітям : [Особливості Авторської школи О. А. Захаренка] / О. Крутенко , О. Бенедиктова // Рідна школа. – 2005. – № 12. – С. 59–60.
256. Крутенко О. В. Школа – колыска дитячої долі: (Нотатки учасника III Всеукраїнських педчитань) / О. В. Крутенко // Педагогічний вісник. – 2005. – № 3. – С. 15–18.
257. Остапенко А. Меморіал в школі над Росєю / А. Остапенко // Народное образование. – 2005. – № 4. – С. 149.
258. Кузьміна В. Напередодні ювілею : [Профорганізації Черкащини готуються до відзначення 70-річчя від дня народження Народного вчителя О. Захаренка] / В. Кузьміна // Освіта України. – 2005. – 23 грудня (№ 95). – С. 4.
259. Наумов Б. Енциклопедія українського педагогічного досвіду : [О. Захаренко, В. Сухомлинський та ін.] / Б. Наумов // Освіта України. – 2005. – 11 жовтня (№ 75). – С. 7.
260. Орлова Н. Проблеми особистості в творчій спадщині О. А. Захаренка / Н. Орлова // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2005. – Вип. 70. – С. 91–97.
261. Орлова Н. Соціально-педагогічні умови формування духовних цінностей учнів у творчій спадщині О. Захаренка / Н. Орлова // Рідна школа. – 2005. – № 12. – С. 56–59.
262. Про відзначення 70-річчя від дня народження О. А. Захаренка : наказ МОН України і АПН України від 14.07.05. // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2005. – № 31–32. – С. 47–50.

263. Філімонова Т. Захаренко Олександр Антонович (1925–2002) / Т. Філімонова // Українська педагогіка в персоналіях двох книг. Кн. 2 : XX ст. – Київ, 2005. – С. 544–546.

264. Яковенко В. Захаренко Олександр Антонович – Народний герой України / В. Яковенко // Герої – освітяни та науковці України. – Київ, 2005. – С. 261–269.

2006

265. Бандуровська О. Учитель, Людина, Громадянин / О. Бандуровська // Педагогіка толерантності. – 2006. – №4 ; 2007. – №1. – С. 94–102.

266. Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукраїнських педагогічних читань, присвячених дню народження О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – редкол.: Л. І. Прокопенко (гол. ред.) [та ін.]. – Умань, 2006. – 88 с.

267. Береговий Я. Мудре, вічне, заповітне / Я. Береговий // Голос профспілки. – 2006. – №1.

268. Березовська Т. Він був невтомним / Т. Березовська // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 21.

269. Богатирьов О. Пам'яті О. А. Захаренка // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 52–53.

270. Бокий І. Виступ у Верховній Раді України / І. Бокий // Педагогіка толерантності. – 2006. – №4 ; 2007. – №1. – С. 110–111.

271. Бондаренко В. Проблема трудового виховання та творчості О. А. Захаренка // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 84–85.

272. Волошин П. Громадянське виховання учнів у школі / О. А. Захаренка / П. Волошин // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж.

О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 29–31.

273. Волошин П. Особливості формування громадянської свідомості учнів у школі О. А. Захаренка / П. Волошин // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2006. – Вип. 84. – С. 3–7.

274. Глобчак В. Шлях від особистісно орієнтованого вчителя до особистісно орієнтованого учня / В. Глобчак // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 58–59.

275. Горбатко Я. У Сахнівській школі є чому навчитись / Я. Горбатко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 33–34.

276. Деякі поради щодо формування в учнів загальнолюдських цінностей. За матеріалами Сахнівської середньої школи : навч. посібник / уклад.: С. О. Захаренко, Н. В. Орлова. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2006. – 288 с.

277. До 70-річчя О. А. Захаренка : [Столичні журналісти відвідали Сахнівську школу, а голова Черкас. облдержадміністрації дав прес-конференцію щодо підготовки до ювілею] // Педагогіка толерантності. – 2006. – № 2–3. – С. 31–50.

278. Долгополий В. Розвиток особистості у педагогічній спадщині О. А. Захаренка / В. Долгополий // Нива знань. – 2006. – № 3. – С. 3–5.

279. Дячук П. Питання самооцінки в педагогічній спадщині О. А. Захаренка / П. Дячук, М. Перфільєва // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 42–44.

280. Жалдак О. Золота скарбниця педагогіки : [Заходи Черкас. обкому Профспілки працівників освіти і науки до 70-річчя з дня народження О. А. Захаренка] / О. Жалдак // Педагогіка толерантності. – 2006. – № 2–3. – С. 51–55.

281. Захаренко С. Роль сім'ї у формуванні особистості (підґрунтя формування поглядів О. А. Захаренка) / С. Захаренко, Н. Орлова // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. праць Уманського пед. ун-ту. – Київ, 2006. – Вип. 18. – С. 190–195.

282. Захаренко Олександр Антонович (1937 – 2002 рр.) : біобібліогр. покажч. (до 70-річчя від дня народження) / уклад. С. О. Захаренко, О. З. Медалієва. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2006. – 40 с.

283. Захаренко С. Формування духовних цінностей молоді : творчій спадщині Олександра Антоновича Захаренка / С. Захаренко, Н. Орлова. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2006. – 251 с.

284. Кириленко Л. Стежина до школи / Л. Кириленко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 26–27.

285. Кисельова Т. Випереджаючи час / Т. Кисельова // Надросся. – 2006. – 18 березня.

286. Ковтуненко В. Проблеми естетичного виховання молоді : творчій спадщині О. А. Захаренка / В. Ковтуненко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 39–40.

287. Ковтуненко В. Проблеми естетичного виховання молоді : творчій спадщині Олександра Антоновича Захаренка / В. Ковтуненко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2006. – Вип. 84. – С. 41–44.

288. Корюненко М. Олександр Захаренко: Поспішаймо робити добро / М. Корюненко // Освіта України. – 2006. – 12 вересня.

289. Косенко К. Вчитель, директор, державний діяч / К. Косенко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 22–24.

290. Кособродова О. Вчитель, порадник, директор / О. Кособродова // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 28–29.

291. Костенко К. Доки житиме Сахнівка / К. Костенко // Надросся. – 2006. – 17 липня.

292. Кучугура В. Пам'яті учителя / В. Кучугура // Надросся. – 2006. – 20 лютого.

293. Кочубей Т. Педагогіка гуманізму: погляд у минуле Кочубей // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 53–55.

294. Кочубей Т. Педагогіка гуманізму українського бароко в контексті сучасності: проекція ідей : [Сахнівська ЗОШ Корсунь-Шевченківського р-ну] Кочубей // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2006. – Вип. 84. – С. 49–56.

295. Кравчук М. Особливості виховної роботи з учнями та системний підхід у розв'язанні завдань всебічного розвитку в Сахнівській школі / М. Кравчук // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2006. – Вип. 84. – С. 56–60.

296. Кравчук М. Системний підхід до розв'язання завдань всебічного розвитку учнів Сахнівської школи / М. Кравчук // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 31–32.

297. Кремешна Т. Проблема педагогічної ефективності у творчості О. А. Захаренка / Т. Кремешна // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 37–39.

298. Крутенко О. Діалог через роки і відстані / О. Крутенко // Педагогічний вісник. – 2006. – № 1. – С. 34–37.

299. Крутенко О. Педагогіка доброторення у Сахнів школі / О. Крутенко // Педагогічний вісник. – 2006. – № 3. – 10.

300. Крутенко О. Бути успішним – потреба кожної людини / О. Крутенко // Педагогічний вісник. – 2006. – № 2. – С. 32–34.

301. Мальований Ю. Наш видатний сучасник / Ю. Мальований // Педагогіка толерантності. – 2006. – №4 ; 2007. – №1. – С. 91.

302. Мальований Ю. На раду до Захаренка / Ю. Мальований // Окремі педагогічні читання IV Всеукраїнські педагогічні читання / Ю. Мальований // Одеса: Україна. – 2006. – 23 черв. – С. 3.

303. Мелешко В. Мрійник і доброторець / В. Мелешко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукраїнських педагогічних читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 25.

304. Метелиця В. Дитячий романтик з дорослими очима / В. Метелиця // Надросся. – 2006. – 7 березня.

305. Ніколаєнко С. Школа повинна йти поперек суспільства / С. Ніколаєнко // Педагогіка толерантності. – 2006. – №4 ; 2007. – №1. – С. 70–88.

306. Несторенко Л. Сахнівські троянди і Павлисти з хризантемами / Л. Несторенко, О. Стаєнна // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукраїнських педагогічних читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 50–52.

307. Олександр Антонович Захаренко – педагог-гуманіст, новатор (за матеріалами передчитань) / уклад. Л. Ф. Омелячук [Б.м.], 2006. – 38 с.

308. Орлова Н. Підґрунтя формування педагогічних поглядів / Н. Орлова // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукраїнських педагогічних читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 46–48.

309. П'ясецька Н. О. А. Захаренко – про здоров'я людини і найвищу цінність / Н. О. П'ясецька // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2006. Вип. 84. – С. 121–124.

310. Перенесенко Р. Тисячу раз говорила спасибі / Перенесенко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 24.
311. Печенко І. О. Захаренко: Вчительова справа – виховувати в дитині особистість / І. О. Печенко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2006. – Вип. 84. – С. 97–102.
312. Печенко І. О. Захаренко: Думати про кожен людину як особистість / І. О. Печенко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 56–58.
313. Побірченко Н. Творити педагогіку толерантності / Н. Побірченко // Голос профспілки. – 2006. – № 3.
314. Прокопенко Л. [Передмова] / Л. Прокопенко // О. А. Захаренко. Роздуми, поради, мрії / упоряд. Н. Орлова. – Київ, 2006. – С. 4–7.
315. Распопова С. Сахнівська школа: минуле й майбутнє / С. Распопова // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 17–20.
316. Рибалка І. Мрії, що стали дійсністю / І. Рибалка // Надросся. – 2006. – 21 лютого.
317. Рибалка І. Світлий слід на землі / І. Рибалка // Педагогіка толерантності. – 2006. – №4 ; 2007. – №1. – С. 103–109.
318. Буде книга пам'яті // Голос профспілки. – 2006. – № 7. – С. 4.
319. Сачков Л. Думки про вчителя / Л. Сачков // Педагогіка толерантності. – 2006. – №4 ; 2007. – №1. – С. 89–90.
320. Свириденко О. Індивідуальний підхід до формування громадянськості в Сахнівській школі / О. Свириденко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед.

читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 85–86.

321. Святенко С. Спасибі Вам, учителю! / С. Святенко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 21–22.

322. Сергеева А. Він навчив нас любити життя / А. Сергеева // Надросся. – 2006. – 5 квітня.

323. Сисенко О. Не звертай з дороги / О. Сисенко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 20–21.

324. Совгіра С. Ідеї О. Захаренка про формування екологічної культури сучасного вчителя / С. Совгіра // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 44–46.

325. Суховершко Г. Академік із Сахнівки / Г. Суховершко // Суховершко Г. Спадщина. – Черкаси, 2006. – С. 73–75.

326. Суховершко Г. Ключі від майбутнього в надійних руках / Г. Суховершко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 82–84.

327. Таран К. Великий альтруїст / К. Таран // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2006. – Вип. 84. – С. 152–154.

328. Таран К. Мрійник, який завжди здійснював задумане / К. Таран // Голос профспілки. – 2006. – № 5. – С. 2.

329. Тищенко Н. Вкласти душу... / Н. Тищенко // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 27–28.

330. Увіковічено пам'ять Вчителя // Надросся. – 2006. – 7 лютого.

331. Чорна О. Виховання шанобливого ставлення до людей у педагогічній спадщині Олександра Захаренка / О. Чорна // Буде школа – буде село – буде держава : матеріали Всеукр. пед. читань, присвяч. дню народж. О. А. Захаренка, м. Черкаси, 2 лютого 2006 р. – Умань, 2006. – С. 41–42.

332. Яковенко В. Авторська школа над Россю / В. Яковенко // Освіта України. – 2006. – 28 квітня.

333. Яковенко В. Великий учитель відбудеться скрізь / В. Яковенко // Освіта. – 2006. – 27 вересня.

334. Орлова Н. Формування патріотичних та громадянських почуттів учнів: (На матеріалі пед. спадщини О. Захаренка) / Н. Орлова // Рідна школа. – 2006. – № 3. – С. 39–41.

335. Педагогічна система Сахнівської школи Черкаської області // Управління освітою. – 2006. – № 9. – С. 5.

336. Педагогічний музей. 1974 рік. Сахнівська школа // Директор школи. – 2006. – № 9. – С. 4.

337. Савченко О. Проблема всебічного розвитку особистості у сучасній освіті: Із виступу на пленарному засіданні IV Всеукраїнських педчитань «Педагогіка добротворення як основоположний принцип гуманістичної педагогіки О. А. Захаренка» 19 травня 2006 року / О. Савченко // Педагогічний вісник. – 2006. – № 3. – С. 11–12.

338. О. А. Захаренко про родинне виховання : хрестоматія / упоряд., передмова С. О. Захаренко. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2006. – 100 с.

339. Захаренко С. Окремі питання родинного виховання в етнопедагогіці / С. Захаренко // Формування загальнолюдських цінностей засобами едукативного процесу в закладах освіти : матеріали Всеукр. пед. читань, присв. 105-річчю з дня народж. М. П. Гусака, (Черкаси, 22 грудня 2006 р.). – Черкаси, 2006. – С. 20–23.

2007

340. Крутенко О. Ювілейні Сахнівські академічні читання / О. Крутенко // Педагогіка толерантності. – 2007. – № 2. – 20–27.

341. Скалько С. Тиждень молодого вчителя / С. Скалько // Педагогіка толерантності. – 2007. – № 2. – С. 29–35.
342. Колісниченко С. Я перейшов місток від юності відповідальності / С. Колісниченко // Педагогіка толерантності. – 2007. – № 2. – С. 35–36.
343. Фещенко О. Із джерел живої педагогіки / О. Фещенко // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 2.
344. Жалдак О. Великий друг профспілки / О. Жалдак // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 3.
345. Ленська Т. Творець і організатор / Т. Ленська // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 3.
346. Захаренко С. Він дуже любив школу / В. Захаренко // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 4.
347. Захаренко С. Батько, директор, академік / С. Захаренко // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 4.
348. Захаренко В. Народжений учителем / В. Захаренко // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 5.
349. Рибалка І. Найбільше багатство – в радості / І. Рибалка, Н. Тищенко // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 5.
350. Чала Н. Яблука з шкільного саду / Н. Чала // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 5.
351. Побірченко Н. Він дав крила багатьом / Н. Побірченко // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 6.
352. Мархоцький Н. Наш студентський лідер без шаблону формалізму / Н. Мархоцький // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 7.
353. Василенко О. Як ми мріяли / О. Василенко // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 8.
354. Кочегура В. Прометей учительського роду / В. Кочегура // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 8.
355. Амонашвили Ш. Вірш / Ш. Амонашвили // Голос профспілки. – 2007. – № 1. – С. 8.
356. Кочегура В. Взірець доброзичливості, великої душі / В. Кочегура // Голос профспілки. – 2007. – № 9. – С. 5.
357. Таран О. Чи буде у Захаренковій школі санаторій / О. Таран // Прес центр. – 2007. – 14 березня. – С. 28.

358. Ніколаєнко С. Вів школу попереду суспільства / С. Ніколаєнко // Сільські вісті. – 2007. – 2 лютого.
359. Моргун В. Нужен ли Украине Макаренко / В. Моргун // Голос України. – 2007. – 31 октября.
360. Ніколаєнко С. Високе ім'я – вчитель / С. Ніколаєнко // Освіта України. – 2007. – 30 січня.
361. Кочегура В. Прометей учительського роду / В. Кочегура // Надросся. – 2007. – 31 січня.
362. Чала М. Доземний уклін тобі, вчителю / М. Чала // Надросся. – 2007. – 31 січня.
363. Сисенко О. Він учив бачити завтрашній день / О. Сисенко // Надросся. – 2007. – 31 січня.
364. Костиренко Н. Незабутні захаренківські уроки / Н. Костиренко // Надросся. – 2007. – 31 січня.
365. Богуславська А. Мрійник із Сахнівки / А. Богуславська // Україна молода. – 2007. – 6 лютого.
366. Шквар Т. Черкащина вшанувала учителя / Т. Шквар // Черкаський край. – 2007. – 7 лютого. – С. 3.
367. Копійка С. Педагогікою майбутнього називають принципи роботи О. Захаренка / С. Копійка // Нова Доба. – 2007. – 6 лютого.
368. Кирей Р. Учитель, людина, громадянин / Р. Кирей // Урядовий кур'єр. – 2007. – 7 лютого.
369. Шулінін Д. Директор школи, директор села / Д. Шулінін // Освіта Україна. – 2007. – 2 лютого.
370. Рябокінь Л. Творець Сахнівського чуда / Л. Рябокінь // День. – 2007. – 1 лютого.
371. Таран О. Упорядковується спадщина педагога / О. Таран // Прес центр. – 2007. – 21 березня.
372. Мальований Ю. Пам'яті народного вчителя О. А. Захаренка / Ю. Мальований // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 2.
373. Фещенко О. Із джерел живої педагогіки О. А. Захаренка / О. Фещенко // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 3.
374. Чепурна Н. Витоки життєтворчості / Н. Чепурна // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 6.

375. Крутенко О. Школа самореалізації особистості / О. Крутенко // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 9.
376. Гончарик О. Велика родина / О. Гончарик // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 13.
377. Сухомлинська О. Етичні цінності у навчально-виховному процесі сільської школи / О. Сухомлинська // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 17.
378. Бех І. Взаємини вихователя і вихованця: новий методичний погляд / І. Бех // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 19.
379. Бібік Н. Добротворення як педагогічна категорія / Н. Бібік // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 21.
380. Прокопенко Л. Педагогіка конкретної дії / Л. Прокопенко, О. Біда, О. Орлова // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 23.
381. Лісова Н. Модель сільської школи ХХІ ст. / Н. Лісова // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 27.
382. Волошенко О. Вплив особистості директора школи на розвиток педагогічного колективу / О. Волошенко // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 31.
383. Кравчук М. Педагогічні умови організації діяльності Сахнівської авторської школи О. А. Захаренка / М. Кравчук // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 34.
384. Даниленко Л. Формування екологічної культури школярів, їх гармонійних відносин з природою в умовах сучасної сільської школи / Л. Даниленко // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 37.
385. Алексеева В. Облагороджуємо собори дитячих душ / В. Алексеева // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 39.
386. Юрчак В. Без школи себе не уявляю – це моє життя / В. Юрчак // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 41.
387. Хрипун В. Позитивне спілкування у педагогічному процесі / В. Хрипун // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 46.
388. Малий І. Співдружність школи і сім'ї у вихованні підростаючого покоління / І. Малий // Педагогічний вісник. – 2007. – № 17. – С. 47.

389. Остроушко Г. Формування громадянських цінностей учнівської молоді / Г. Остроушко // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 49.

390. Лазаренко Л. Використання досвіду О. А. Захаренка у проектуванні виховної системи / Л. Лазаренко // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 50.

391. Білорзерська Л. О. А. Захаренку / Л. Білорзерська // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 51.

392. Салій С. Нетрадиційні уроки / С. Салій // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 52.

393. Марценюк А. Упровадження ефективної системи учнівського самоврядування в практику роботи загальноосвітньої школи / А. Марценюк // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 55.

394. Потеляхіна В. Хороший слід на землі / В. Потеляхіна // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 65.

395. Ратушна Н. Роздуми про життя / Н. Ратушна // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 68.

396. Дякуємо тобі вчителю. Спогади вчителів Сахнівської школи про О. А. Захаренка : [Сисенко С., Кособродова О., Проценко Н., Мельникова Л., Святенко С., Перенесенко Р., Мелешко В., Тищенко Н., Кириленко Л., Рибалка Л.] // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 77.

397. Цикл виховних бесід – телепередач Сахнівської школи // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 85.

398. Бондаренко О. Уроки, запропоновані життям / О. Бондаренко // Педагогічний вісник. – 2007. – № 1. – С. 88.

399. Захаренко С. Педагогика А. А. Захаренка: возвращении к истокам / С. Захаренко // Славянская педагогическая культура. – 2007. – № 6. – С. 200–204.

400. Захаренко С. Педагогика А. А. Захаренка: возвращении к истокам / С. Захаренко // Педагогика. – 2007. – № 6. – С. 80–86.

401. Захаренко С. Погляди О. А. Захаренка на родинне виховання / С. О. Захаренко // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2007. – № 1–2. – С. 168–175.

402. Захаренко С. Засоби масової інформації як важілі реалізації проблем родинного виховання / С. Захаренко // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : зб. наук. праць Уманського держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – Умань, 2007. – № 21. – С. 221–227.

403. Захаренко С. Родина, школа і громада як основні чинники превентивного виховання у творчій спадщині О. А. Захаренка / С. О. Захаренко, О. С. Захаренко // Вісник Черкаського університету : зб. наук. праць. – Черкаси, 2007. № 115. – С. 18–22.

404. Захаренко С. Шляхи реалізації завдання утвердження загальнолюдських цінностей в Сахнівській школі / С. О. Захаренко, Н. Д. Карапузова, Н. В. Орлова // Роль едукативного середовища у підготовці вчителя сільської школи : матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф., (Умань, 4–5 жовтня 2007 р.) – Умань, 2007. – С. 76–77.

2008

405. Академік із Сахнівки : навч.-наук. видання М. В. Томенко, В. А. Гресь, В. Г. Кремень, О. А. Захаренко [та ін.] ; за ред. А. І. Кузьмінського. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2008. – 438 с.

406. Бабак А. Вийшла друком книжка про Олександра Захаренка : (В конференц-залі ЧНУ презентували першу книжку із серії «Видатні педагоги Черкащини» – «Академік із Сахнівки» за ред. А. Кузьмінського. До її видання долучилися викладачі ЧНУ) / А. Бабак // Нова Доба. – 2008. – 18 березня. – С. 3.

407. Видатні діячі у галузі розвитку освіти на селі / Управління школою. – 2008. – № 10. – С. 28–31.

408. Захаренко С. Засади родинного виховання у творчій спадщині О. А. Захаренка / С. Захаренко // Витоки педагогічної майстерності : зб. наук. праць Полтавського держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Серія «Педагогічні науки». – Полтава, 2008. – Вип. 4. – 292 с.

409. Захаренко С. Педагогічні погляди і діяльність О. А. Захаренка в контексті виховання в учнів поваги до батьків

С. Захаренко // Вісник Черкаського університету : зб. наук. праць. – Черкаси, 2008. – № 126. – С. 64–68.

410. Захаренко С. Впровадження ідей О. А. Захаренка щодо родинного виховання в практику роботи шкіл Черкаської області / С. О. Захаренко, О. С. Захаренко // Вісник Черкаського університету : зб. наук. праць – Черкаси, 2008. – № 119. – С. 22–25.

411. Захаренко С. Проблема виховання в учнів поваги до батьків в системі родинного виховання О. А. Захаренка / С. Захаренко // Методи і засоби забезпечення інноваційного процесу в закладах освіти : матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф., (Черкаси, 24–25 квітня 2008 р.). – Черкаси, 2008. – С. 33–35.

412. Золотарьова Е. Визначальний принцип педагогіки Олександра Захаренка / Е. Золотарьова // Освіта. – 2008. – 27 серпня–3 вересня. – С. 5.

413. Калініченко Н. Їх імена зорею сяють... / Н. Калініченко // Педагогічний вісник. – 2008. – № 3. – С. 17–21.

414. Квар Г. Світло зірки на ім'я Олександр Захаренко з-поміж тих, що живитимуть вічно / Г. Квар // Черкаський край. – 2008. – 19 березня.

415. Мелешко В. Використання ідей О. А. Захаренка у діяльності сільських загальноосвітніх закладів / В. Мелешко // Педагогічний вісник. – 2008. – № 3. – С. 12–14.

416. Северин Т. «Жити за законами краси і совісті» (Розробка уроку на матеріалах життя і творчості О. А. Захаренка / Т. Северин // Педагогічний вісник. – 2008. – № 4. – С. 49–51.

417. Слєпинін О. Педагогічна симфонія Олександра Захаренка / О. Слєпинін // Дзеркало тижня. – 2008. – 17 травня.

2009

418. Гончарик О. Патріотичне виховання шкільної молоді в світлі педагогічних ідей Олександра Антоновича Захаренка / О. Гончарик // Педагогічний вісник. – 2009. – № 1. – С. 7–8.

419. Крутенко О. Виховання гуманістичних цінностей особистості школяра в педагогічній спадщині Олександра Захаренка / О. Крутенко // Рідна школа. – 2009. – № 4. – С. 22–24.

420. Любарська Ю. Людина з головою вченого і рушійним робітником / Ю. Любарська // Педагогічний вісник. – 2009. – № 4. – С. 25.

421. Мацько Л. Рідна мова як виховний чинник педагогічній спадщині Олександра Захаренка / Л. Мацько // Педагогічний вісник. – 2009. – № 3. – С. 12–13.

422. Стригун Н. Ідеї Олександра Захаренка у сучасній школі / Н. Стригун // Освіта. – 2009. – 21–28 січня.

2010

423. Артеменко Т. Сухомлинський і Захаренко: педагогіка ритмі серця / Т. Артеменко // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 49–52.

424. Березівська Л. Принцип індивідуального підходу до учнів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка / Л. Березівська // Історико-педагогічний альманах. – 2010. – № 1. – С. 20–26.

425. Березівська Л. Авторська школа Олександра Антоновича Захаренка / Л. Березівська, Н. Побірченко. – Черкаси: ЧОППОП. – 64 с.

426. Біда О. О. А. Захаренко про роль учителя в самореалізації учня / О. Біда, Л. Прокопенко Л. // Рідна школа. – 2010. – № 3. – С. 17–19.

427. Бондар Л. Питання співдружності школи і сім'ї у творчій спадщині В. О. Сухомлинського та О. А. Захаренка / Л. Бондар // Педагогіка і психологія. – 2010. – № 2. – С. 79–87.

428. Бричок С. Інноваційні підходи до вивчення спадщини В. Сухомлинського і О. Захаренка в курсі «Історія педагогіки» / С. Бричок // Історико-педагогічний альманах. – 2010. – № 2. – С. 20–23.

429. Гармаш В. Досвід великого учителя – у практиці сучасної школи / В. Гармаш // Педагогічний вісник. – 2010. – № 1. – С. 52–53.

430. Даниленко Л. Виховання духовної особистості: крок у майбутнє / Л. Даниленко // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 44–45.

431. Захаренко С. Педагогічні погляди О. А. Захаренка на родинне виховання / С. Захаренко // Рідна школа. – 2010. – № 3. – С. 14–17.

432. Захаренко С. «Педагогіка конкретної мети» – інноваційний виховний метод у діяльності Сахнівської середньої школи / С. О. Захаренко, О. С. Захаренко // Вісник Черкаського університету : зб. наук. праць. – Черкаси, 2010. – Вип. № 176. – С. 55–57.

433. Захаренко С. До питання визначення терміну «Педагогіка конкретної мети» / С. О. Захаренко, О. С. Захаренко // Матеріали Всеукраїнських педагогічних читань «Спільна робота сім'ї, громадськості по формуванню особистості, Людини, громадянина». – Черкаси, 2010. – С. 17–19.

434. Захаренко С. Батько, директор, академік / С. Захаренко // Великий добротворець: статті, спогади, присвячені О. А. Захаренку ; ред.-упоряд. В. О. Метелиця. – Корсунь-Шевченківський, 2010. – С. 17–19.

435. Захаренко С. Шкільні засоби масової інформації у виховній діяльності Сахнівської середньої школи / С. О. Захаренко, Г. М. Горбач // Вісник Черкаського університету : зб. наук. праць. – Черкаси, 2010. – № 186. – С. 33–35.

436. Кобзаренко В. Години спілкування за спадщиною О. А. Захаренка / В. Кобзаренко // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 84–87.

437. Кочегура В. Простий, земний, талановитий / В. Кочегура // Земля Черкаська. – 2010. – № 23. – С. 4.

438. Кузьмінський А. Феномен педагогічного успіху О. А. Захаренка / А. Кузьмінський // Рідна школа. – 2010. – № 3. – С. 12–13.

439. Кузьмінський А. Феномен педагогічного успіху О. А. Захаренка / А. Кузьмінський // Освіта. – 2010. – № 22–23. – С. 5.

440. Назаренко Г. Проблема виховання в учнів етнічних і національних цінностей, поваги до інших народів у працях

В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка / Г. Назаренко // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 10–12.

441. Очеретяна Л. Педагогічна спадщина О. А. Захаренки та її роль у формуванні позитивного іміджу сільської малокомплектної школи / Л. Очеретяна // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 54–55.

442. Побірченко Н. Особистість учителя крізь призму поглядів В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка / Н. Побірченко // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 16–21.

443. Раніна Л. Діалог двох учителів. XVII Всеукраїнські Сухомлинівські і VIII Всеукраїнські Захаренківські педагогічні читання на Черкащині / Л. Раніна // Педагогічна газета. – 2010. – № 6.

444. Раніна Л. Педагогічні читання на Черкащині. В. О. Сухомлинський і О. А. Захаренко / Л. Раніна // Шлях освіти. – 2010. – № 2. – С. 47–48.

445. Різник Л. Реалізація концепції виховання громадян за спадщиною В. О. Сухомлинського та О. А. Захаренка у сучасній школі / Л. Різник // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 46–48.

446. Рогальська І. Професійна підготовка учителів початкової школи у контексті педагогічної спадщини О. Захаренка та В. Сухомлинського / І. Рогальська // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 28–30.

447. Суховершко Г. Остання зустріч з колегами / Г. Суховершко // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 5–6.

448. Сухомлинська О. Чи були школи В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка альтернативними існуючим? / О. Сухомлинська // Рідна школа. – 2010. – № 9. – С. 13–17.

449. Чепурна Н. Висвітлення ролі директора школи у розвитку педагогічного колективу у працях В. О. Сухомлинського та О. А. Захаренка / Н. Чепурна // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 7–9.

450. Щербень В. Самобутня спадщина О. А. Захаренка у формуванні загальнолюдських цінностей школярів / В. Щербень, І. Кравець // Педагогічний вісник. – 2010. – № 3. – С. 75–79.

451. Яковенко В. Школа Олександра Захаренка – храм знань, високої моралі і необмеженої творчості / В. Яковенко // Освіта України. – 2010. – 14 вересня.

452. Суховершко Г. Повість про Олександра Захаренка / Г. Суховершко. – Черкаси : Вертикаль : Кандич С. Г., 2010. – 168 с.

453. В. Сухомлинський і О. Захаренко: діалог через роки і відстані : зб. наук. праць / упоряд. О. В. Крутенко. – Черкаси : ЧОПОПП. – 126 с.

2011

454. Бех І. Педагогічна творчість О. А. Захаренка та її подальший розвиток / І. Бех // Позакласний час. – 2011. – № 9. – С. 118–120.

455. Захаренко С. Педагогіка конкретної мети як провідний виховний метод у системі превентивного виховання О. А. Захаренка / С. Захаренко, О. Захаренко // Рідна школа. – 2011. – № 1–2. – С. 18–22.

456. Колесник М. Не згасне свічка совісті / М. Колесник // Позакласний час. – 2011. – № 10. – С. 134–135.

457. Крутенко О. Творча спадщина О. А. Захаренка у контексті гуманної педагогіки / О. Крутенко // Педагогічний вісник. – 2011. – № 3. – С. 9–10.

458. Пащенко Д. Еталон учителя-гуманіста / Д. Пащенко // Позакласний час. – 2011. – № 9. – С. 126–127.

459. Сухомлинська О. Педагогічний спадок О. А. Захаренка – жива педагогіка для нащадків / О. Сухомлинська // Позакласний час. – 2011. – № 9. – С. 116.

460. Прокопенко Л. Музей-лабораторія педагогічної спадщини Олександра Антоновича Захаренка Народного вчителя, академіка НАПН України, директора Сахнівської середньої школи Корсунь-Шевченківського району Черкаської області : путівник – навч.-метод. посібник / Л. Прокопенко, С. Захаренко ; за ред. А. І. Кузьмінського – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2011. – 36 с.

461. Соціокультурне середовище як джерело, умова та засіб виховання у педагогічній спадщині О. А. Захаренка : [посібник] / О. А. Захаренко. – Черкаси : ЧОПОПП, 2012. – 48 с.

462. Шамрай О. Г. Олександр Антонович Захаренко в пам'яті Олександра Антоновича Захаренка присвячується О. Г. Шамрай, О. Г. Гончарик. – Черкаси : Вертикаль, 2012. – 96 с.

463. Крутенко О. Виховання гуманістичних цінностей школяра у педагогічній спадщині О. А. Захаренка : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / О. Крутенко ; Держ. вищ. навч. закл. «Переяслав-Хмельницьк. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди». – Переяслав-Хмельницький, 2012. – 20 с.

464. Кочерга О. М. Проблеми родинного виховання у педагогічній спадщині О. А. Захаренка / О. М. Кочерга // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 65–69.

465. Андрющенко Т. К. Проблема формування здоров'язбережувальної компетентності у контексті педагогічної спадщини О. А. Захаренка / Т. К. Андрющенко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 3–6.

466. Бондаренко О. А. Педагогічні погляди О. Захаренка на роль учителя в українському суспільстві / О. А. Бондаренко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 21–24.

467. Ніколаєску І. О. Професійне становлення педагога як складова педагогічної системи О. А. Захаренка / І. О. Ніколаєску, С. А. Мукомел // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 108–112.

468. Лісова Н. І. Управлінська практика О. А. Захаренка у діалозі з наукою: формування школи високої корпоративної культури / Н. І. Лісова // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 81–85.

469. Захаренко С. О. Повага до старших – визначальний принцип у системі родинного виховання О. А. Захаренка /

С. О. Захаренко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 49–51.

470. Побірченко Н. С. Авторська школа академіка Олександра Антоновича Захаренка / Н. С. Побірченко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 119–124.

471. Рацул А. Б. Психолого-педагогічні умови підготовки майбутніх учителів початкових класів до роботи із педагогічно занедбаними школярами / А. Б. Рацул // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 124–128.

472. Чепурна Н. М. Соціокультурний простір школи О. А. Захаренка як потенціал інноваційних освітніх змін / Н. М. Чепурна // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 137–140.

473. Шарапа І. Д. Гуманістичні особливості педагогічної системи О. А. Захаренка як джерело оновлення діяльності сучасного закладу освіти / І. Д. Шарапа // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 140–142.

474. Яворський А. А. О. А. Захаренко – педагог-новатор / А. А. Яворський // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 6 (219). – С. 143–145.

475. Крутенко О. В. Заповіти О. А. Захаренка – педагогіка майбутнього! / О. В. Крутенко // Педагогічний вісник 2012. – № 1. – С. 4–5.

476. Волошенко О. В. Духовний розвиток особистості: ідеї О. А. Захаренка, В. О. Сухомлинського і сучасність... / О. В. Волошенко, В. І. Хрипун // Педагогічний вісник 2012. – № 1. – С. 15–16.

477. Ніколаєску І. О. Аксіологічні ідеї у педагогічній спадщині О. А. Захаренка (виховання гуманістичних якостей) / І. О. Ніколаєску // Педагогічний вісник 2012. – № 1. – С. 23–25.

478. Романенко Н. В. Творчі ідеї О. А. Захаренка на уроках української мови. Добірка текстів із завданнями (методика навчання української мови; підготовка до ЗНО) / Н. В. Романенко // Педагогічний вісник 2012. – № 1. – С. 61–62.

479. Ничкало Н. Г. Прогностичне значення педагогічних ідей академіка Олександра Захаренка / Н. Г. Ничкало // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 7–12.

480. Кузьмінський А. І. Формування працелюбності в учнів як важливий чинник збереження і зміцнення їхнього здоров'я у педагогічній теорії і практиці О. А. Захаренка / А. І. Кузьмінський // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 12–18.

481. Аніщенко О. В. Скарбниця педагогічних ідей Олександра Захаренка у контексті розвитку сучасної загальноосвітньої школи / О. В. Аніщенко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 27–31.

482. Боголій В. М. Ідейне спрямування педагогічної діяльності академіка Олександра Захаренка / В. М. Боголій // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 42–46.

483. Василенко О. В. Розвиток проблеми морально-етичних відносин «учитель – учень» у педагогічних працях минулого століття / О. В. Василенко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 46–51.

484. Гаряча С. А. Школа як простір істини в гуманній педагогіці О. Захаренка та Ш. Амонашвілі / С. А. Гаряча // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 61–64.

485. Дорошенко Т. В. Проблема педагогічної компетентності та готовності до професійної самореалізації вчителя у творчій спадщині О. А. Захаренка / Т. В. Дорошенко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 78–83.

486. Лавріненко О. А. Витоки педагогічної майстерності Олександра Захаренка / О. А. Лавріненко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 90–94.

487. Мелешко В. В. Розвиток виховного потенціалу сільської школи на гуманістичних ідеях О. Захаренка / В. В. Мелешко // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 97–100.

488. Шамрай О. Г. Управління сучасною школою в контексті педагогічних ідей О. А. Захаренка (на прикладі Кам'янського району) / О. Г. Шамрай // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2012. – Вип. № 1 (214). – С. 127–131.

2013

489. Захаренко С. Дитиноцентризм – провідна лінія в педагогічній спадщині О. А. Захаренка / С. Захаренко // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2013. – № 4. – С. 63–66.

490. Захаренко С. Формування громадянина-патріота у педагогічній системі О. А. Захаренка (громадянсько-патріотичне виховання) / С. Захаренко, О. Коваленко // Рідна школа. – 2013. – № 6. – С. 36–40.

491. Захаренко С. О. Від Володимира Мономаха до Олександра Захаренка: кроки в родинному вихованні / С. О. Захаренко, Т. А. Дядик // Вісник Черкаського університету. Серія Педагогічні науки. – Черкаси, 2013. – Вип. № 13 (266). – С. 93–98.

2014

492. Моргун В. Педагогіка добра: від А. Макаренка та В. Сухомлинського до О. Захаренка й І. Зязюна (педагогіка гуманістична) / В. Моргун // Рідна школа. – 2014. – № 8/9. – С. 61–66.

493. Мокляк В. Педагогічний талант та взірцева практична діяльність О. А. Захаренка / В. Мокляк // Педагогічні науки. – 2014. – № 60. – С. 141–147.

494. Ївженко В. О. Авторська школа О. А. Захаренка В. О. Ївженко // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих вчених «Родзинка-2014» : зб. матеріалів XVI Всеукр. наук. конф. молодих вчених, 24–25 квітня 2014р., м. Черкаси. Серія Психолого-педагогічні науки. Черкаси, 2014. – С. 78–80.

495. Слободяник Т. В. Новаторство О. А. Захаренка та утвердження його ідей в авторській школі / Т. В. Слободяник // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих вчених «Родзинка-2014» : зб. матеріалів XVI Всеукр. наук. конф. молодих вчених, 24–25 квітня 2014р., м. Черкаси. Серія Психолого-педагогічні науки. – Черкаси, 2014. – С. 191–193.

2015

496. Захаренко С. О. Формування культури педагогічного спілкування студента – майбутнього вчителя освітнього закладу / С. О. Захаренко // Актуальні питання розвитку освіти психолого-педагогічні аспекти : монографія / Т. М. Десятова, С. О. Захаренко, Н. Є. Герасімова [та ін.]. – Черкаси, 2015. – С. 22–39.

497. Кіт Н. С. Духовний розвиток молоді в авторській школі Олександра Захарченка / Н. С. Кіт // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих вчених «Родзинка-2015» : зб. матеріалів XVII Всеукр. наук. конф. молодих учених, м. Черкаси, 24 квітня 2015 р. Серія Психолого-педагогічні науки. Ч. 1. – Черкаси, 2015. – С. 104–106.

498. Ковальчук Н. О. Використання педагогічних ідей О. А. Захаренка в практиці освітян Чигиринщини / Н. О. Ковальчук, І. С. Ткач. // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих вчених «Родзинка-2015» : зб. матеріалів XVII Всеукр. наук. конф. молодих учених, м. Черкаси, 24 квітня 2015 р. Серія Психолого-педагогічні науки. Ч. 1. – Черкаси, 2015. – С. 109–110.

499. Стельник М. І. Феномен авторської О. А. Захаренка середньої загальноосвітньої школи с. Сахнівка / М. І. Стельник //

Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих вчених «Родзинка-2015»: зб. матеріалів XVII Всеукр. наук. конф. молодих учених, м. Черкаси, 24 квітня 2015 р. Серія Психолого-педагогічні науки. Ч. 1. – Черкаси, 2015. – С. 236–237.

500. Чорненко Я. С. Учитель, той хто дарує світло (пам'яті О. А. Захаренка) / Я. С. Чорненко // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих вчених «Родзинка-2015»: зб. матеріалів XVII Всеукр. наук. конф. молодих учених, м. Черкаси, 24 квітня 2015 р. Серія Психолого-педагогічні науки. Ч. 1. – Черкаси, 2015. – С. 262–263.

501. Ягоденко О. Л. Гуманістичні особливості педагогічної системи О. А. Захаренка / О. Л. Ягоденко // Актуальні проблеми природничих та гуманітарних наук у дослідженнях молодих вчених «Родзинка-2015»: зб. матеріалів XVII Всеукр. наук. конф. молодих учених, м. Черкаси, 24 квітня 2015 р. Серія Психолого-педагогічні науки. Ч. 1. – Черкаси, 2015. – С. 272–273.

502. Олександр Антонович Захаренко і сучасність: виховуємо громадянина-патріота. Програма всеукр. наук.-практ. конф., м. Черкаси, 25 берез. 2015 р. – Черкаси, 2015. – 9 с.

II

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК РУКОПИСНИХ ПРАЦЬ ПРО О. А. ЗАХАРЕНКА (З ФОНДІВ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ)

1965

503. Смоловий С. Про наслідки навчально-виховної роботи за 1964/65 навчальний рік та завдання на новий навчальний рік доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 30 вересня 1965 року / С. Смоловий // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 1–11. – (Про О. А. Захаренка арк. 4а–5).

504. Гузенко О. Підсумки перевірки навчально-виховної роботи школи інспекторською комісією Корсунь-Шевченківського району : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 10 грудня 1965 року / О. Гузенко // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 17–20. – (Про О. А. Захаренка арк. 19).

1972

505. Впроваджувати кращий досвід педагогічної роботи // Ленінським шляхом. – 1972. – 25 листопада. – С. 1–2 ; ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 23, арк. 39.

506. Характеристика педагогічного колективу Сахнівської середньої школи Корсунь-Шевченківського району Черкаської області. 1972 р // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 23, арк. 15–16.

507. Характеристика директора Сахнівської школи Корсунь-Шевченківського району Черкаської області Захаренка Олександра Антоновича. 1972 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 23, арк. 17–18.

1976/1978

508. Характеристика учебно-воспитательной работы педагогического коллектива Сахновской средней школы Корсунь-Шевченковского района Черкасской области Украинской

СССР, 1976/78 гг. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 27, арк. 1–6. – (Про О. А. Захаренка арк. 2, 3, 4).

509. Ідейно-політичне виховання в Сахнівській середній школі Корсунь-Шевченківського району. 1976/78 рр. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 27, арк. 16–27. – (Про О. А. Захаренка арк. 24).

510. Про роботу педагогічного колективу Сахнівської середньої школи по організації технічної творчості школярів. 1976/78 рр. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 27, арк. 28–35. – (Про О. А. Захаренка арк. 34).

1980/81

511. Заремба К. Про підсумки фронтальної перевірки Сахнівської середньої школи Черкаським обласним відділом народної освіти. 1980/81 н. р. / К. Заремба // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 37, арк. 49–57а. – (Про О. А. Захаренка арк. 53а).

1985

512. Шаповал В. Про організаторську роботу Рад народних депутатів Черкаської області по здійсненню завдань, поставлених XXVI з'їздом КПРС, травневим (1982 р.) Пленумом ЦК КПРС по розвитку житлового і соціально-культурного будівництва на селі : доповідь голови Черкаського облвиконкому на V сесії Верховної Ради УРСР 9 липня 1985 р. / В. Шаповал // ДАЧО. – ф. 4313, оп. 1, спр. 1292, арк. 120–136. – (Про О. А. Захаренка арк. 128).

III

ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК ДРУКОВАНИХ ПРАЦЬ О. А. ЗАХАРЕНКА

1967

513. Пристрій для дистанційного керування фільмоскопом // Радянська школа. – 1967. – № 4. – С. 103–104.

1973

514. Виховуємо патріотів // Ленінським шляхом. – 1973. – 4 січ.

1974

515. Щаслива // Ленінським шляхом. – 1974. – 19 жовтня

1976

516. Висока орбіта // Величним планам – величні звершення – Київ, 1976. – С. 133–139.

517. Становлення громадянина / О. А. Захаренко, С. М. Мазурик. – Київ : Знання, 1976. – 29 с.

У брошурі визначено основні принципи педагогічної роботи, зацентовано увагу на різних складових освітнього процесу. Авторами вказано на методи та форми роботи педагогічного колективу з виховання високих моральних якостей учнів, роль у цьому дружньої атмосфери в педагогічному колективі. Окрім особливостей організації навчальної роботи, науковці розкривають роль позакласних заходів для виховання учнів, характеризують її форми та перспективи можливих результатів.

518. Джерела творчості // Черкаська правда. – 1976. – 22 грудня.

519. Верность мечте // Учительская газета. – 1976. – 1 мая.

520. Источник вдохновенного труда // Русский язык и литература в школах УССР. – 1976. – № 2. – С. 9–12.

521. Говорять делегати XXV з'їзду Компартії України : [Про зміни у роботі між з'їздами, про успіхи, досягнуті в дев'ятій п'ятирічці, плани, думки на майбутнє] // Радянська школа. – 1976. – № 3. – С. 5–6.

522. Мріє колектив сільської... // Радянська освіта. – 1976. – 21 лютого.

У матеріалі розкрито погляди педагога-новатора на перспективи та можливості сільської школи, подано ідеї зі створення розвиваючого освітнього середовища, яке б сприяло розкриттю талантів учнів та педагогічної майстерності колективу.

1977

523. Этой частицы сила // Учительская газета. – 1977. – 24 февраля.

524. Сьогодні – про завтра // Молодь Черкащини. – 1977. – 28 травня.

525. Щаслива доля поколінь // Ленінським шляхом. – 1977. – 4 жовтня.

У статті окреслено роль родинного середовища у формуванні духовних принципів підростаючого покоління і вказано, що саме моральні заповіді старших поколінь дають можливість молоді виправляти життєві помилки та корегувати свою поведінку, самовдосконалюватися й виробляти в собі кращі якості.

526. Ясні горизонти // Черкаська правда. – 1977. – 24 лютого.

527. Щаслива доля поколінь / О. А. Захаренко, С. М. Мазурик // Радянська школа. – 1977. – № 11. – С. 56–52.

Автори розкривають роль школи в процесі становлення майбутнього громадянина, прослідковують логіку навчального процесу, розкривають проблему критеріїв оцінювання праці учнів. Відзначено, що школа має працювати не лише з своїми учнями, а й з випускниками.

1978

528. Наш общий дом // Правда Украины. – 1978. – 27 июня

Предметом студіювань автора стала особа шкільного вчителя, відзначено, що особистість педагога здійснює вплив на життя учня не лише в класі, а й у позашкільному просторі, своєю прикладом, життєвими вчинками та позиціями педагог впливає на своїх вихованців.

529. Твої дзвоники // Радянська освіта. – 1978. – 11 листопада

530. Рукою торкнутися до зірок // Піонерія. – 1978. – № 2.

1979

531. На щастя, на добро // Черкас. правда. – 1979. – 7 січ.

532. О целенаправленности воспитательной работы // Советская педагогика. – 1979. – № 1. – С. 55–59.

У статті визначено пріоритетність виховної роботи, прослідковано його особливості, наголошено на її безперервності та цілісності.

533. Школа над Россю / О. А. Захаренко, С. М. Мазурик. – Київ : Радянська школа, 1979. – 150 с.

На численних прикладах зі шкільної практики розкривається система виховної роботи педагогічного колективу. Значна увага приділена проблемам морального, родинного і трудового виховання, показана ефективність взаємодії школи, сім'ї і громадськості у формуванні підростаючого покоління.

1980

534. Плекати найважливіший талант // Черкаська правда. – 1980. – № 224.

Метсю кореспонденції є аналіз праці вчителя та стимулів його діяльності в освітньому процесі, вказано на важливість зацікавленості педагога в досягненні вагомих результатів у своїй роботі. Визначається основна функція педагога – допомогти сформуватися молодому творчому поколінню, через добро та повагу до праці.

535. Школа радості // Радянська освіта. – 1980. – 26 квітня.

Подано роздуми автора про засадничі принципи шкільного навчання, визначено чинники, які сприятимуть збереженню в учнів цікавості до навчання, визначено, що поєднання урочної системи з продуктивною працею, зв'язок молодших і старших поколінь сприяє цьому якнайповніше.

536. Що є визначальним у роботі школи // Радянська школа. – 1980. – № 7. – С. 66.

Дослідник розглядає проблему взаємодії «вчитель–учень» у процесі налагодження продуктивної роботи в школі, збереження творчого потенціалу освітянської громади та пошук оптимальних форм роботи для успішної реалізації освітніх цілей навчання.

537. Наша школа // Радянська школа. – 1980. – № 7. – С. 66–67.

Розглянуто досвід роботи педагогічного колективу Сахнівської школи, розкрито особливості роботи, специфіку організації урочної системи, принципи, якими послуговуються педагоги в своїй роботі.

1981

538. Велична програма дій // Ленінським шляхом. -- 1981. – 21 березня.

539. Переходимо на режим школи-комплексу // Радянська школа. – 1981. – № 3. – С. 4–5.

У матеріалі йдеться про початок роботи оновленої Сахнівської школи, освітньо-виховний процес в якій реалізовувався у п'яти взаємопов'язаних навчально-виховних комплексах, розкрито значення кожної складової школи-комплексу для навчання.

1983

540. Доверенное лицо общества // Правда Украины. – 1983. – 4 августа.

У статті акцентовано увагу на багатогранності виховного процесу, вказано, що лише школа може забезпечити його безперервність. Складовими виховної роботи є емоційність, нестандартність, цілеспрямованість у досягненні мети.

541. В добру путь, школо! // Черкаська правда. – 1983. № 200.

542. Мета, осяяна мрією // Черкаська правда. – 1983. 1 вересня.

1984

543. Для кожного – радість // Черкаська правда. – 1984. 1 вересня.

544. З поглядом у завтра // Молодь Черкащини. – 1984. – 23 червня.

545. Наш октябрь // Учительская газета. – 1984. – 6 ноября.

546. Пятёрка по воспитанности // Клуб и художественная самодеятельность. – 1984. – № 17. – С. 5–7.

547. С душой о будущем // Старт. – 1984. – № 9.

548. Усвідомлюючи відповідальність // Черкаська правда. – 1984. – 29 травня.

1985

549. Висока мета // Черкаська правда. – 1985. – 1 січня.

550. З щоденника директора школи // Ленінським шляхом. – 1985. – №№ 40, 42, 43, 46, 57, 66, 69, 75, 81, 96, 105, 111, 123.

У низці публікацій наводяться міркування автора про особливості праці педагога та стимули його діяльності в освітньому процесі. Висвітлено основні підходи щодо організації діяльності Сахнівської школи, які полягали в здійсненні особистісно орієнтованого підходу до суб'єктів навчально-виховного процесу; гуманізації стосунків в системі «педагог – вихованець»; розробці і запровадженні категорії «ставлення» як показника сформованості системи цінностей особистості та рівня її вихованості; створенні ситуацій успіху, позитивної мотивації та різноманітних стимулів як позитивних чинників, що сприяють прагненню особистості до морального самовдосконалення.

551. Операція «Живі обеліски» // Ленінським шляхом. – 1985. – № 30.

У кореспонденції схарактеризовано роботу проведenu учнями та учителями Сахнівської школи по увіковіченню пам'яті про жителів села, що загинули в роки Другої світової війни.

552. Сахнівський меридіан: (Із щоденника директора школи, народного учителя СРСР, депутата Верховної ради СРСР О. А. Захаренка) // Ленінським шляхом. — 1985. — берез.—листоп.

553. Твій авторитет, учителю // Ленінським шляхом. — 1985. — 16 травня.

Підкреслено ключову роль вчителя в навчально-виховному процесі, окреслено педагогічні підходи, які має застосувати вчитель у своїй роботі.

1986

554. Мислити і діяти по-новому // Ленінським шляхом. — 1986. — 25 лютого.

555. Требовательнее спрашивать с себя // Математика в школе. — 1986. — № 3. — С. 8—10.

556. Учите летать! // Известия. — 1986. — 10 января.

Матеріал присвячено принципам, які повинні закластися учням у процесі навчання, відзначено, що основне завдання передколективу полягає в тому, щоб прищепити учням бажання вчитися самостійно та усвідомлено пртягом всього життя. Автором підкреслено, що основним принципом, який має закласти школа є принцип самоврядування, який сприяє формуванні в дітей самостійності.

557. Ясне світло радянської державної символіки // Слово до юного друга. — Київ, 1986. — Вип. 4. — С. 27—34.

1987

558. З щоденника директора школи // Радянська школа. — 1987. — № 4. — С. 76—80 ; № 5. — С. 66—68.

У науковій студії подано аналіз оцінювання учнів, розкрито особливу систему подвійних табелів, практикованих у Сахнівській школі, де окрім навчальної діяльності оцінювалася громадська, культурна та патріотична робота.

559. Не оставляйте землю сиротой // Учительская газета. 1987. – 31 декабря.

560. Ростити господарів долі // Черкаська правда. – 1987. 27 травня.

У публікації наголошується на ролі вчителя в розкритті творчого потенціалу дитини, її цікавості до навчання, підкреслено, що ключовим в цьому – є слово вчителя.

561. Судьбу села решила школа // Правда. – 1987. – 30 января.

У статті йдеться про досвід роботи педагогічного колективу Сахнівської школи, схарактеризовано особливості навчально-виховного процесу, успіхи учнів та випускників школи, окреслено плани та перспективи колективу на майбутнє.

562. Через Сахновку в ХХІ век // Журналист. – 1987. – № 12. – С. 44–47.

563. Школа: з неї все починається // Під прапором ленінізму. – 1987. – № 9. – С. 72–76.

Прослідковано завдання педагогічного колективу із вдосконалення виховного процесу, відзначено, що саме вчитель, який віддає дітям душу, а не просто заробляє на життя працю педагога, спроможний зберегти цікавість у дітей до навчання, до активного життя.

1988

564. В ім'я миру // Ленінським шляхом. – 1988. – 30 червня.

565. Приїхало бюро в Сахнівку // Молодь України. – 1988. – № 118. – 19 червня.

566. Про роботу Сахнівської школи // Молодь України. – 1988. – 19 червня.

У статті йдеться про роботу педагогічного колективу Сахнівської школи, схарактеризовано особливості навчально-виховного процесу, успіхи учнів та випускників школи, окреслено плани та перспективи колективу на майбутнє.

567. Судьбу села решила школа // Молодому учителю. – Киев, 1988. – С. 95 – 101.

Йдеться про важливість збереження функціонування сільської школи, як обов'язкової умови збереження українського села, вказується на шляхи подолання стереотипу про меншовартість сільської освіти.

568. Школа и жизнь // Слово лектора. – 1988. – № 3. – С. 17–25.

569. Що в «домашніх завданнях» // Радянська Україна. – 1988. – 14 жовтня.

У кореспонденції подано поради освітянській громад щодо успішного виконання учнями домашнього завдання, запропоновано прийоми, що повинні допомогти учням цікаво та пізнавально засвоїти шкільну програму.

1989

570. Мое село, мои дети // Сельская новь. – 1989. – № 9. – С. 1–3.

571. Мой гражданский долг // Советская педагогика. – 1989. – № 10. – С. 6–10.

572. Насамперед – боєць : [Бесіда з канд. у нар. депутати СРСР О. А. Захаренком ; записав А. Новицький] // Черкаська правда. – 1989. – 1 березня.

573. Школа. Вчитель. Учень // Розумне, добре, вічне. Думки про виховання та навчання / упоряд. В. Я. Неділько – Київ, 1989. – С. 146–150.

У розвідці вказується на важливості безперервного зв'язку «вчитель-учень» протягом навчання, підкреслено, що становлення особистості відбувається у колективі, але за умови збереження унікальності кожної дитини.

1990

574. Криница совести // Правда Украины. – 1990. – 1 января.

575. Школа – центр виховання на селі // Грані творчості. – Київ, 1990. – С. 7–24.

Статтю присвячено формуванню гуманістичних цінностей особистості. Автор вказує, що цей процес має відбуватися у суб'єкт-суб'єктній взаємодії між усіма учасниками навчально-

виховного процесу: школярами, батьками, педагогами, громадською родина школяра виступає головним джерелом виховання гуманістичних цінностей дитини, тому виникає потреба педагогізації батьківської громади.

1991

576. Життя запальсувало / О. Захаренко, С. Мазурик // Освіта. – 1991. – 27 серпня.

577. Письмо в будущее: Из выступления на педсовете Сахновской школы // Календарь для учителя. – М., 1991. – С. 217–219.

1993

578. Виклад доповіді голови Спілки, академіка АП України Олександра Захаренка // Освіта. – 1993. – 20 жовтня. – С. 4–5.

579. Виступ на пленарному засіданні на І з'їзді педагогічних працівників України // Освіта. – 1993. – 27 січня.

580. Розраховуємо на мудрість // Віче. – 1993. – № 3. – С. 96–99.

У публікації підкреслено особливості праці педагога та стимули його діяльності в освітньому процесі, наголошено на тому, що держава має створити належні умови для праці творчих професій. Окремо відзначено, що успішний виховний процес досягається за рахунок праці педагога, шкільного психолога та постійної взаємодії з батьками.

1994

581. Виступ на зустрічі освітян з Президентом України Л. Д. Кучмою // Освіта. – 1994. – 7 грудня. – С. 1.

582. Два центри Всесвіту: (Про творчий пошук шкіл України) // Освіта. – 1994. – № 17–18.

Розкриваються основні складові успішного шкільного навчання, виокремлено стимули для учнів з метою продуктивного засвоєння матеріалу. Окремо наголошено на важливості

позашкільних навчальних закладів, де налагоджується творчий розвиток як дітей, так і дорослих.

583. Учитель звертається до Президента // Освіта. – 1994. – 31 січня.

1995

584. Серце учителя б'ється нерівно // Педагогічний вісник. – 1995. – № 1. – С. 4–5.

585. Серце учителя б'ється нерівно // Освіта. – 1995. – 22 лютого.

У публікації подано аналіз складної та психологічної напруженості праці педагога, підкреслено, що вчитель є найважливішою людиною в процесі формування майбутнього громадянина. Вказано, що саме віра педагога в свої сили і можливості дозволяє долати кризи в освіті.

1996

586. Живемо за законами добра і краси // Педагогічний вісник. – 1996. – № 3. – С. 4–5.

587. Читайте – не пошкодуєте : [Передмова до кн. О. Василенка «Серенада математиці»] // Методична добірка для навчаючих математиці і вивчаючих математику. Ч. 1. – Київ, 1996. – С. 4–5.

1997

588. Життя запульсувало: Адаптація старшокласників до майбутнього життя / О. А. Захаренко, С. М. Мазурик // Освіта. – 1997. – 27 серпня.

У студії розглядаються особливості адаптації учнів старших класів до дорослого життя, вказано, що одним з шляхів у цьому є учнівське самоврядування та система учнівських замін у навчальному процесі.

589. Знайомтесь: Сахнівська середня школа // Шкільний світ. – 1997. – № 4. – С. 4–5.

У розвідці з'ясовано сутність виховуючого середовища Сахнівської школи. Висвітлено та охарактеризовано основні

методи та принципи проектування середовища (цілеспрямованості, культуровідповідності, акмеологічний, соціальної активності, гуманізації середовища тощо).

590. Поспішаймо робити добро: Роздуми педагога-академіка про долю освіти і дитини, вчителя і родини, краю і Батьківщини. — Черкаси, 1997. — 28 с.

Об'єктом дослідження автора стали проблеми вітчизняної освіти та її перспективи. Вчоргове підкреслено, що ключовим є принцип дитиноцентризму, взаємодії вчительської та батьківської громад у навчально-виховному процесі, любов до краю і Батьківщини, як умов становлення патріота. Викладено основні положення досвіду роботи Сахнівської школи з організації виховної роботи.

591. Сутність сільської загальноосвітньої // Педагогічний вісник. — 1997. — № 4. — С. 32–35.

У публікації розповідається про багатогранну пошукову та виховну роботу, яку здійснюють педагоги в звичайній сільській школі. На прикладі досвіду Сахнівської школи, наводяться життєві приклади по вдосконаленню освітнього процесу, створенні унікального життєвого середовища, яке буде сприяти формуванню активного учня, розкрито проблеми, які постають перед педагогами сільської школи.

592. Творчий директор, вчитель, учень // Педагогічний вісник. — 1997. — № 1. — С. 7–9.

Предметом публікації стали особливості педагогічної взаємодії вчителя та учня в освітньому процесі. Окреслено спрямовуючу роль педагога в становленні особистості школяра та розкритті талантів вихованців.

593. Шкільні закони // Дівочі гори. — 1997. — № 36 (2).

Запропоноване дослідження присвячене особливостям навчально-виховного середовища середньої школи. На прикладах Сахнівської школи наведено приклади формування неписаних шкільних законів, які сприяють включенню учня в освітній процес як повноцінного учасника.

1998

594. Творчі таємниці вчителя // Початкова школа. – 1998. – № 3. – С. 1–2.

Публікацію присвячено основним складовим успішного навчального процесу, виокремлено шість його складових (таємниць), ключову роль у навчанні відведено вчителю та його самовдосконаленню. Підкреслено, що основним завданням педагогічного колективу є зробити перебування дитини в школі цікавим та комфортним.

1999

595. Виступ на Загальних зборах АПН України 15 грудня 1998 року // Педагогіка толерантності. – 1999. – № 1. – С. 18–19.

596. Гордієві вузли сучасної школи. Як їх розв'язати? // Педагогіка толерантності. – 1999. – № 3–4. – С. 33–37.

Статтю присвячено ключовим проблемам української сільської школи та способах подолання труднощів, зауважено, що ключовою складовою успішного навчання є високо професійний вчитель, який наполегливо працює над власною педагогічною майстерністю.

2000

597. Виховання учнів сільської школи на загальнолюдських цінностях // В. О. Сухомлинський і сучасні проблеми особистісно-орієнтованого виховання. – Умань, 2000. – С. 15–18.

У статті окреслено основні принципи, які застосовані в практиці О. А. Захаренка в Сахнівській школі, відзначено, що принцип дитиноцентризму є визначальним у діяльності навчального закладу і обумовлює інші принципи, а саме: системність, цілісність, комплексність, інтеграція, використання діяльнісного підходу, креативність тощо. До найважливіших гуманістичних цінностей, що мають стати підґрунтям моральності особистості, педагог-науковець відносив добро, совість, почуття власної гідності, відповідальність, справедливість, працелюбність, толерантність тощо.

598. Найболючіше – сільська школа // Педагогічна газета. – 2000. – № 10.

Запропоновано розгляд основних проблем, які переживає сільська школа й підкреслено, що в умовах соціальної кризи, недофінансованості сільської освіти ключовим є збереження стимулів до творчої праці педагога.

2001

599. Енциклопедія шкільного роду. – Сахнівка, 2001. – Т. 1–2 (1937–1976). – 364 с. ; Т. 3–4 (1977–1998). – 502 с.

У роздумах автора з'ясовано сутність виховуючого середовища Сахнівської школи, висвітлено та охарактеризовано основні методи (включення великої кількості суб'єктів та об'єктів; розширення меж освітнього середовища завдяки змісту навчальних предметів та використанню міжпредметних зв'язків; налагодження співпраці між суб'єктами середовища, організація екскурсійних та туристичних поїздок за межі області та України тощо) та принципи проектування середовища (цілеспрямованості, культуровідповідності, акмеологічності, соціальної активності, гуманізації середовища тощо). Висвітлено основні підходи щодо організації діяльності Сахнівської школи, які полягали в здійсненні особистісно орієнтованого підходу до суб'єктів навчально-виховного процесу; гуманізації стосунків в системі «педагог – вихованець»; розробці і запровадженні категорії «ставлення» як показника сформованості системи цінностей особистості та рівня її вихованості; створенні ситуацій успіху, позитивної мотивації та різноманітних стимулів як позитивних чинників, що сприяють прагненню особистості до морального самовдосконалення.

600. Суперечливі думки // Освіта. – 2001. – 23 листопада – 5 грудня. – С. 2–3.

2002

601. Взірєць чесності і справедливості : [Про голову Черкас. обл. ком. профспілки працівників освіти і науки України О. Жалдак] // Освіта України. – 2002. – 19 березня. – С. 2.

602. 210 шкільних лінійок / О. А. Захаренко, С. О. Захаренко. – Сахнівка, 2002. – 295 с.

Цей збірник є занотованою хронікою щоденних коротких шкільних зібрань впродовж 1998–2000 років, під час яких був традиційним короткий виступ директора. Особливістю цих лінійок була хронологія повсякденного життя, випадки з шкільних буднів, присвяти різним незвичайним датам, побажання, народження нових ідей, навіть притчі, які директор виносив на апробацію шкільному загалу. Через трансляції шкільного радіовузла лінійку слухали не тільки школярі, а й їх батьки та односельці.

603. Поради колезі // Педагогічний вісник. – 2002. – № 3. – С. 11–13.

У публікації містяться поради педагогічним працівникам із вдосконалення освітньої роботи, формування та підтримки в учнів цікавості до навчання, визначається система стимулів.

604. Поради колезі, народжені в школі над Россю. – Черкаси : Агрополіс, 2002. – 93 с.

У збірнику подано основні ідеї педагога-новатора за роки роботи в Сахнівській школі. Доведено, що сім'ї, родині належить пріоритетне значення у всій системі виховних впливів; з'ясовано, що вдале поєднання турботи і вимогливості, турбота про здоров'я дитини, застереження від надмірної батьківської любові, глибоке знання сім'ї, постійна турбота про батьківський авторитет є запоруками успішної роботи педагога.

2004

605. Летіть на крилах до того, хто потребує підтримки: за матеріалами книги «Слово до нащадків» // Сільська школа. – 2004. – 9 черв. – С. 6.

606. Слово до нащадків / упоряд.: Н. М. Чепурна, К. М. Криворот. – Черкаси, 2004. – 77 с.

У книзі вміщено окремі статті із книг, періодичних видань, виступи, спогади про становлення педагогічного колективу, про розбудову школи, а також про наболіле – нерозв'язані учительські проблеми. Чільне місце відведено

порадам директора: як формувати взаємини в колективі, як підтримувати потяг до знань, як виховувати духовність тощо.

607. Сутність сільської загальноосвітньої школи // Педагогічний вісник. – 2004. – № 3. – С. 46–49.

Об'єктом дослідження автора стала загальноосвітня школа, її місце в процесі формування в учнів гуманістичних цінностей, що мають стати підґрунтям моральності особистості. До найважливіших з них педагог-науковець відносить добро, совість, почуття власної гідності, відповідальність, справедливість, працелюбність, толерантність, тощо.

2005

608. Поради колезі, народжені в школі над Россю // Освіта України. – 2005. – № 59–60 ; № 61–62 ; № 63 ; № 64 ; № 65 ; № 68 ; № 71 ; № 81 ; № 83 ; № 84 ; № 87 ; № 96.

Автор в численних розвідках відзначає, що у формуванні особистості важливу роль відіграють постійне оновлення та примноження духовних багатств школи, до яких він відносить ідейні, громадські, естетичні, трудові, моральні цінності колективу. Названі цінності виявляються у тих прийомах, методах, формах роботи, які застосовуються в колективі, а відображаються вони у засобах праці та навчально-матеріальній обстановці. Шляхи примноження духовних багатств він вбачав у вдосконаленні наявних цінностей та створенні нових духовних цінностей. Пояснюючи технологію цього процесу, педагог звертав увагу на особливості моделювання виховних заходів, сутність якого полягала в тому, що певні періоди життя шкільного колективу мали окреслену виховну спрямованість і завершувалися заходом (чи заходами) великого педагогічного ефекту.

2006

609. Заповіді діда і баби; Хто вчить красти?: Із пед. спадщини О. Захаренка // Сільська шк. – 2006. – 20 квіт. (№ 15–16). – С. 6.

610. Захаренко О. А. Про родинне виховання : хрестоматія / О. А. Захаренко ; упоряд. С. О. Захаренко. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2006. – 99 с.

До хрестоматії включено роботи видатного педагога Олександра Антоновича Захаренка, присвячені родинному вихованню. Представлені матеріали дозволяють розкрити погляди педагога-новатора на роль сім'ї, родини у вихованні підростаючого покоління, виокремлено засади, на яких будувалася система родинного виховання в Сахнівській школі.

611. Поради колезі, народжені в школі над Россю // Освіта України. – 2006. – № 4.

Окреслені всі аспекти діяльності директора сільської школи, нерозв'язані проблеми, шляхи досягнення успіху на посаді. Особлива увага звертається на формування загальнолюдських цінностей у школярів та роль керівника навчального закладу у цьому процесі.

612. Роздуми, поради, мрії / упоряд. Н. Орлова. – Київ : Науковий світ, 2006. – 52 с.

У збірнику вміщено роздуми педагога-новатора про педагогічний колектив, його проблеми у справі виховання та навчання молоді, подано поради з формування взаємин в колективі, особливостей взаємин між учнями і вчителями, повномірно розкрито принцип дитиноцентризму у діяльності навчального закладу.

613. Слово до нащадків / упоряд. Н. Чепурна. – Київ : Богданова А. М., 2006. – 216 с.

У виданні подано окремі статті із книг, періодичних видань, виступи, спогади про становлення педагогічного колективу, про розбудову школи, а також про наболіле – нерозв'язані учительські проблеми. Чільне місце відведено порадам директора: як формувати взаємини в колективі, як підтримувати потяг до знань, як виховувати духовність тощо. Наприкінці видання подано невеличкі оповідання про вчительські будні, життя сільських трударів, а також заповіді нащадкам.

2010

614. О. А. Захаренко про превентивне виховання : хрестоматія / упоряд.: Л. І. Прокопенко, С. О. Захаренко, О. С. Захаренко. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2010. – 104 с.

До хрестоматії включено роботи видатного педагога, фундатора авторської школи Олександра Антоновича Захаренка, присвячені превентивному вихованню. Представлені матеріали дозволяють розкрити погляди педагога-новатора на роль сім'ї, родини у вихованні підростаючого покоління, виокремлено засади, на яких будувалася система родинного виховання в Сахнівській середній школі Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, показані умови її ефективного функціонування, складові та їх взаємозв'язок, проаналізовано досвід використання ідей О. А. Захаренка щодо родинного виховання в практиці загальноосвітніх шкіл.

2012

615. О. А. Захаренко про превентивне виховання : хрестоматія / упоряд.: Л. І. Прокопенко, С. О. Захаренко, О. С. Захаренко. – 2-ге вид., допов. – Черкаси : Вид. від. ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2012. – 107 с.

Хрестоматія містить основні праці О. А. Захаренка, присвячені превентивному вихованню. Представлені матеріали дозволяють розкрити погляди педагога-новатора на роль сім'ї, родини у вихованні підростаючого покоління, виокремлено засади, на яких будувалася система родинного виховання в Сахнівській середній школі Корсунь-Шевченківського району Черкаської області, показані умови її ефективного функціонування, складові та їх взаємозв'язок, проаналізовано досвід використання ідей О. А. Захаренка щодо родинного виховання в практиці загальноосвітніх шкіл.

**ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
РУКОПИСНИХ ПРАЦЬ О. А. ЗАХАРЕНКА
(З ФОНДІВ ДЕРЖАВНОГО АРХІВУ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

1966

616. Про засідання батьківського комітету школи : інформація на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи грудень 1966 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 66–67.

617. Про закінчення другої чверті : інформація на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи грудень 1966 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 68а.

1967

618. Про підсумки навчально-виховної роботи школи за II чверть і завдання вчительського колективу школи на III чверть 1966 – 1967 н. р. : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 18 січня 1967 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 77а–78а.

619. Про оцінювання практики студентки Плахотнюк Н. О. : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 14 березня 1967 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 82.

620. Про стан навчально-виховної роботи та завдання на IV чверть : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 4 квітня 1967 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 94–95а.

621. Про наслідки навчально-виховної роботи за 1966/67 навчальний рік та завдання на новий навчальний рік : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 25 вересня 1967р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 115–124.

622. Про наслідки перевірки роботи Сахнівської середньої школи інспекторами Корсунь-Шевченківського РВНО :

інформація на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи грудень 1966 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 15, арк. 134.

1968

623. Стан викладання, рівень знань, умінь і навичок з математики по Сахнівській середній школі : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 9 лютого 1968 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 19, арк. 4а–5а.

624. Стан викладання і рівень знань, умінь і практичних навичок учнів з біології та хімії : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 17 травня 1968 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 19, арк. 16.

625. Про підсумки навчально-виховної роботи за минулий навчальний рік та завдання вчительського колективу на новий навчальний рік : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 30 серпня 1968 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 19, арк. 30–38, 40–40а.

1969

626. Про стан виконання практичних, лабораторних робіт і екскурсій : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 16 травня 1969 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 19, арк. 45а–46.

627. Інструкція про екзамени : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 16 травня 1969 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 19, арк. 46а.

628. Про стан навчально-виховної роботи за минулий 1968–69 н. р. та завдання вчительського колективу на новий навчальний рік : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 13 жовтня 1969 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 19, арк. 63–68.

1970

629. Підсумки навчально-виховної роботи школи за 1969/70 навчальний рік та завдання учительському колективу на 1970/1971 навчальний рік : доповідь на засіданні педагогічної

ради Сахнівської середньої школи 10 вересня 1970 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 21, арк. 6а–14а.

630. Про роботу класного керівника у 1969/70 навчальному році : аналіз на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 4 листопада 1970 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 21, арк. 28а–29а.

1971

631. Про рівень знань учнів з математики у 4–10 класах : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 4 травня 1971 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 21, арк. 43–43а.

632. Про стан викладання географії, біології та хімії в школі : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 4 травня 1971 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 21, арк. 47а–49а.

633. Про роботу вчителя 3-го класу Горбаченка Т. Ф. : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 4 травня 1971 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 21, арк. 52а–53а.

634. Завдання школи в світлі рішень 24 з'їзду КПРС : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 10 вересня 1971 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 22, арк. 1–17а.

1972

635. Стан навчально-виховної роботи, рівень знань та підготовка учнів 3-х класів до навчання у 4 класі : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 4 травня 1972 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 22, арк. 22–22а.

636. Про виставлення оцінок з поведінки у 10 класі : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 25 травня 1972 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 22, арк. 39.

1975

637. Про підсумки роботи школи за 1974–1975 навчальний рік в світлі рішень 24 з'їзду КПРС та постанов партії про школу : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 23 серпня 1975 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 4, арк. 1–11а.

638. Затвердження плану роботи школи на 1975–1976 навчальний рік : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 29 серпня 1975 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 24, арк. 25а–26а.

639. Затвердження характеристик на студентів фізикоматематичного факультету Черкаського державного інституту імені 300-річчя возз'єднання України з Росією : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 1975 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 24, арк. 27.

640. Про атестацію вчителів : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 3 листопада 1975 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 24, арк. 31а–32, 35а.

1976

641. Про педагогічний такт : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 28 січня 1976 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 24, арк. 64а–68.

1977

642. Про підсумки роботи школи за 1976–1977 навчальний рік та шляхи поліпшення навчально-виховної роботи відповідно до завдань, поставлених XXV з'їздом КПРС та XXV з'їздом Компартії України : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 30 серпня 1977 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 29, арк. 6–10.

643. Про підсумки проведення атестації вчителів школи протягом 1977 року : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 9 листопада 1977 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 29, арк. 19а–21.

1978

644. Завдання педагогічного колективу в світлі постанови „Про дальше вдосконалення навчання, виховання учнів загальноосвітніх шкіл і підготовки їх до праці” : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 20 лютого 1978 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 29, арк. 24а–26а.

645. Про рапорт колективу школи Всесоюзному з'їзду вчителів та текст привітальної телеграми делегатам з'їзду : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 20 лютого 1978 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 29, арк. 45.

646. Про завдання педагогічного колективу школи в світлі рішень грудневої (1977 р.) партійно-урядової постанови „Про дальше вдосконалення навчання, виховання учнів загальноосвітньої школи і підготовки її до праці” та рішень Всесоюзного з'їзду вчителів : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 30 серпня 1978 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 31, арк. 1а–8.

647. Про атестацію вчителя Коваленко Валентини Петрівни : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 30 серпня 1978 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 31, арк. 27.

1979

648. Про завдання педагогічного колективу школи в світлі постанов партії про посилення ідейно-політичного виховання (Про поглиблення ідеологічної роботи як серед учнів, так і серед дорослих) : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 2 березня 1979 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 31, арк. 30а–31.

649. Про роботу студентів-практикантів О. А. Осипенко, С. М. Синиці : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 2 березня 1979 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 31, арк. 34.

650. Про інструкції щодо проведення екзаменів : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 12 квітня 1979 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 31, арк. 43.

651. Про вивчення наказів РВНО : виступ на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 28 квітня 1979 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 31, арк. 46а.

652. Про підсумки навчально-виховної роботи школи за 1978/79 навчальний рік і завдання педагогічного колективу, що впливають із постанов партії і уряду в галузі освіти : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 30 серпня 1979 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 33, арк. 7–12а.

653. Відповідь на результати міністерської перевірки : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи. 1979 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 33, арк. 18.

1980

654. Підсумки навчально-виховної роботи за 1979–1980 навчальний рік та завдання педагогічного колективу в світлі рішень постанов про школу : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 30 серпня 1980 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 36, арк. 4–10.

655. Учитель – пропагандист ленінських ідей : доповідь (15 вересня) 1980 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 37, арк. 24.

656. Про впровадження досвіду роботи шкіл-комплексів Белгородської області : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 3 листопада 1980 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 36, арк. 18а–19.

657. Роль соцзмагання у нашому суспільстві : виступ на засіданні загальних профспілкових зборів колективу Сахнівської середньої школи 20 грудня 1980 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 38, арк. 1–3а.

658. Про затвердження характеристик на вчителів, які атестуються : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 30 грудня 1980 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 36, арк. 24–25.

1981

659. Розвиток дитячої творчості і здібностей у дітей : доповідь 25 січня 1981 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 37, арк. 41.

660. Стан викладання та рівень знань учнів школи з математики : доповідь лютий 1981 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 37, арк. 45.

661. Підсумки навчально-виховної роботи за III чверть 80/81 навчального року та завдання у світлі вимог XXVI з'їзду КПРС : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 21 березня 1981 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 37, арк. 37.

662. Навчання та виховання на рівні вимог XXVI з'їзду КПРС : доповідь на засіданні педагогічної ради Сахнівської середньої школи 21 березня 1981 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 37, арк. 41–44.

1985

663. Основні напрями економічного і соціального розвитку СРСР на 1986–1990 рр. і на період до 2000 року : виступ на засіданні загальних профспілкових зборів Сахнівської середньої школи 16 грудня 1985 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 38, арк. 17–17а.

1986

664. Про прийняття соціалістичних зобов'язань на 1987 рік : виступ на засіданні загальних профспілкових зборів Сахнівської середньої школи 9 грудня 1986 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 38, арк. 23–24.

1987

665. Про хід перебудови профспілкової організації і міри по подальшому прискоренню її роботи в світлі рішень січневого (1987 р.) пленуму ЦК КПРС, XVIII з'їзду профспілок СРСР, положень і висновків промови на з'їзді М. С. Горбачова : виступ на засіданні загальних профспілкових зборів Сахнівської середньої школи 8 квітня 1987 р. // ДАЧО. – ф. 5609, оп. 1, спр. 38, арк. 26–26а.

**ХРОНОЛОГІЧНИЙ ПОКАЖЧИК
РУКОПИСНИХ ПРАЦЬ О. А. ЗАХАРЕНКА
(З ФОНДІВ ПРИВАТНОГО АРХІВУ
РОДИНИ ЗАХАРЕНКІВ)**

1967

666. Лист у майбутнє (Жителям 2017 р. від сахнівчан 1967 р.). с. Сахнівка, Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область, Україна.

1973

667. Організація роботи з учнями в позаурочний час : статті, листи, ідеї, думки. – 6 с.

1977

668. Виступ на з'їзді вчителів. м. Москва, Росія.

669. Виступ на загальних зборах колгоспу «Маяк». с. Нетеребка, Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область, Україна.

670. Виступ на обласній профспілковій конференції. м. Черкаси, Україна.

671. Є два види випробувань : виступ на районній освітянській конференції м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

672. Некоторые вопросы системы воспитательной работы в Сахновской средней школе Корсунь-Шевченковского района Черкасской области : [статті, листи, ідеї, думки]. – 20 с.

1978

673. П'ять напрямків виховної роботи : виступ на районній освітянській конференції м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область., Україна.

1979

674. Виступ на районній партійній конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

1980

675. Виступ на обласній освітянській конференції. м. Черкаси, Україна.

676. Виступ на районній партійній конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

677. Реалізація принципу комплексного підходу – важлива умова підвищення ефективності виховної роботи сільської школи : виступ на республіканській конференції. м. Ворошиловград (суч. Луганськ), Україна.

1981

678. Виступ на республіканській конференції. м. Київ, Україна.

1982

679. Виступ на засіданні Академії Педагогічних наук СРСР. м. Москва, Росія.

680. Виступ на районній освітянській конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

681. Пропозиції по вдосконаленню роботи загальноосвітньої школи в світлі рішень 25 та 26 з'їздів КПРС : статті, листи, ідеї, думки. – 4 с.

1983

682. Виступ на засіданні комісії політбюро ЦК КПРС. м. Москва, Росія.

683. Виступ на районній партійній конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

684. Доповідь на педагогічній нараді „Про проект ЦК КПРС „Основні напрямки реформи загальноосвітньої і професійної школи”. с. Сахнівка, Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область, Україна.

685. Мої позиції : передвиборчий виступ

686. Я часто задумуюсь над долею своїх вихованців : статті, листи, ідеї, думки. – 12 с.

1984

687. Виступ на з'їзді книголюбів України. м. Київ, Україна.

688. Виступ на засіданні Вченої ради інституту загальних проблем виховання при АПН СРСР. м. Москва, Росія.

689. Виступ на зустрічі з виборцями. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

690. Виступ на зустрічі з виборцями. м. Сміла, Черкаська область, Україна.

691. Виступ на педагогічних читаннях. м. Донецьк, Україна.

692. Виступ на пленумі ЦК КПРС. м. Москва, Росія.

693. Виступ на пленумі ЦК КПУ. м. Київ, Україна.

694. Виступ на районній освітянській конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

695. «Моя профессия самая мирная – учитель» : виступ у Конгресі Сполучених Штатів Америки м. Вашингтон, США.

1985

696. Виступ на Всеукраїнській освітянській конференції. м. Суми, Україна.

697. «Трудовое воспитание школьников – основа идейно-политического и нравственного становления личности» : виступ на педагогічних читаннях. м. Свердловськ, Росія.

698. Виступ на пленумі Укркоопспілки. м. Київ, Україна.
П'ять законів, які необхідно прийняти : статті, листи, ідеї, думки. – 4 с.

1986

699. «Боль сельского учителя» : виступ на Всесоюзній освітянській конференції. м. Москва, Росія.

700. Виступ на засіданні комісії політбюро ЦК КПРС з питань реформи школи. м. Москва, Росія.

701. Виступ на засіданні планово-бюджетної комісії Верховної Ради СРСР. м. Москва, Росія.

702. Виступ на звітних зборах працівників колгоспу «Маяк». с. Нетеребка, Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область, Україна.

703. Виступ на колегії Міністерства культури СРСР. м. Москва, Росія.

704. «Шестилетки – дело нужное» : виступ на колегії Міністерства освіти СРСР м. Москва, Росія.

705. Виступ на конференції Руху «Педагоги за мир». м. Москва, Росія.

706. Виступ на обласній освітянській конференції. м. Черкаси, Україна.

707. Виступ на обласній партійній конференції. м. Черкаси, Україна.

708. Виступ на пленумі обкому профспілок працівників освіти і наукових установ. м. Черкаси, Україна.

709. Виступ на пленумі ЦК ВЛКСМ. м. Москва, Росія.

710. Виступ на районній освітянській конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

711. Виступ на районній партійній конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

712. Виступ на розширеній колегії Міністерства освіти УРСР. м. Київ, Україна.

1987

713. Виступ на Всесоюзній педагогічній нараді. м. Курськ, Росія.

714. Виступ на конференції Руху «Педагоги за мир». м. Москва, Росія.

715. Виступ на обласній комсомольській конференції «Комсомоле! Батьку, Друже, Сину!». м. Черкаси, Україна.

716. Мудрість в літах. Мудрість в правді. Мудрість в здоров'ї : виступ на обласній освітянській конференції м. Черкаси, Україна.

717. Виступ на обласній освітянській конференції. м. Черкаси, Україна.

718. Виступ на обласній партійній конференції. м. Черкаси, Україна.

719. Виступ на першому каналі телебачення. Останкіно, м. Москва, Росія.

720. Виступ на пленумі ЦК КПУ. м. Київ, Україна.

721. Виступ на спільному засіданні АПН та Міністерства освіти СРСР. м. Москва, Росія.

722. Роль инициативы и творчества в условиях реформы школы : [статті, листи, ідеї, думки]. – 8 с.

1988

723. Виступ на Всесоюзній конференції, присвяченій 100-чю з дня народження А. С. Макаренка. м. Полтава, Україна.

724. Виступ на з'їзді працівників народної освіти. м. Москва, Росія.

725. Деякі пропозиції щодо розвитку народної освіти в країні та ролі АПН в цьому процесі : виступ на засіданні АПН СРСР. м. Москва, Росія.

726. Доповідь на міжнародному конгресі Руху „Педагоги за мир”. м. Москва, Росія.

1989

727. Виступ на Всесоюзному семінарі керівників і активістів Руху «Педагоги за мир і взаєморозуміння», м. Москва, Росія.

728. Виступ на засіданні АПН СРСР. м. Москва, Росія.

729. Виступ на міжнародному конгресі Руху «Педагоги за мир», м. Новосибірськ, Росія.

730. Виступ на міжнародному форумі. м. Прага, Чехія.

731. Кілька не придуманих історій, вражень, роздумів : виступ на обласній профспілковій конференції м. Черкаси, Україна.

732. Три слова : виступ на пленумі райкому КП України. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

733. Виступ на пленумі ЦК КПУ. м. Київ, Україна.

734. Виступ на пленумі ЦК КПУ. м. Київ, Україна.

735. Листи – долі. Долі – листи : виступ на районній освітянській конференції м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

736. Виступ на районній освітянській конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

737. Виступ на святковому засіданні, присвяченому річниці з дня народження Т. Г. Шевченка. м. Черкаси, Україна.

1990

738. «Что с нами происходит?» : виступ на з'їзді Народних депутатів СРСР м. Москва, Росія.

739. Виступ на міжнародному конгресі Руху «Педагоги за мир». м. Бонн, Німеччина.

740. Виступ на міжнародному конгресі Руху «Педагоги за мир». м. Будапешт, Угорщина.

741. Виступ на районній освітянській конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

742. Виступ на районній освітянській конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

743. Виступ на районній партійній конференції. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

744. Виступ на установчому з'їзді творчої спілки вчителів України. м. Київ, Україна.

745. Виступ-відповідь на критичні зауваження, висловлені на партійній конференції щодо ефективності депутатської діяльності. м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

746. День за днем (Громадський звіт депутата) : статті, листи, ідеї, думки. – 3 с.

747. «Основные тенденции развития сельской школы в настоящее время (взгляд снизу)» : доповідь на колегії Міністерства освіти СРСР м. Москва, Росія.

748. Аналіз роботи педколективу за минулий 1989–1990 навчальний рік : доповідь на педагогічній нараді. с. Сахнівка, Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область, Україна.

749. Про завдання педагогічного колективу школи в світлі перебудовчих процесів в країні : доповідь на спільній нараді педколективів кількох шкіл району. с. Сахнівка, Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область, Україна.

750. Мир! Родина! Социализм! (Кто мы, какие мы? Что происходит в Кремле? О чем бы я сказал на трибуне.) : [статті, листи, ідеї, думки]. – 10 с.

751. Проблеми сільської школи : статті, листи, ідеї, думки. – 20 с.

752. Реплика под названием «Прошу»: [статті, листи, ідеї, думки].

753. Что меня волнует? (Культура начинается с семьи и школы) : [статті, листи, ідеї, думки]. – 3 с.

1991

754. «Главные задачи дошкольного воспитания» : виступ на засіданні АПН СРСР. м. Москва, Росія.

755. Залишити нащадкам вільну, незалежну Україну : виступ на нараді господарського активу області м. Черкаси, Україна.

756. Нужна кардинальная модернизация содержания образования (14 предложений по перестройке работы общеобразовательной школы) : [статті, листи, ідеї, думки]. – 6 с.

757. Экологическое воспитание – реальные действия учителей и детей за сохранение среды обитания человека : [статті, листи, ідеї, думки]. – 4 с.

1992

758. Десять тез : виступ на з'їзді Руху «Педагоги Співдружності за мир і взаєморозуміння» м. Москва, Росія.

759. Виступ на першому з'їзді вчителів України. м. Київ, Україна.

760. З'їзд не додав авторитету школі (Аналіз роботи першого з'їзду вчителів) : статті, листи, ідеї, думки. – 3 с.

1993

761. Двадцять думок щодо проблем подальшого існування творчої спілки та її ролі по виконанню задумів розвитку національної школи : статті, листи, ідеї, думки. – 13 с.

1994

762. Виступ на засіданні АПН України. м. Київ, Україна.

763. П'ять заповідей колективу : виступ на звіті школи м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

764. Виступ-звертання до Президента України Л. Д. Кучми. м. Київ, Україна.

765. Десять моїх переконань : передвиборчий виступ м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

1995

766. Виступ на Всеукраїнській освітянській конференції. м. Бердянськ, Україна.

767. Виступ на загальних зборах АПН України. м. Київ, Україна.

768. Директор, вчитель, учень : виступ на обласній освітянській нараді. м. Черкаси, Україна.

769. Виступ на обласній профспілковій конференції працівників освіти і науки. м. Черкаси, Україна.

770. Виступ на пленумі ЦК профспілок працівників освіти і науки. м. Київ, Україна.

771. Кілька не зовсім профспілкових таємниць : виступ на районній профспілковій конференції м. Корсунь-Шевченківський, Черкаська область, Україна.

772. Кілька слів до депутатів : виступ перед депутатами Верховної Ради України. м. Київ, Україна.

773. Пристрасті та печалі Сахнівської школи : доповідь на педагогічній нараді. с. Сахнівка, Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область, Україна.

774. Проблеми виховання учнівської молоді в перехідний період суспільства : статті, листи, ідеї, думки. – 6 с.

1996

775. Злочинці в освіті. Хто вони? : виступ на обласній освітянській конференції. м. Черкаси, Україна.

1997

776. Пора уступити дорогу молодим : виступ на святкуванні власного ювілею. с. Сахнівка, Корсунь-Шевченківський район, Черкаська область, Україна.

1998

777. Кілька шкільних історій : виступ.

778. Виступ на Всеукраїнській конференції, присвяченій 110-й річниці з дня народження А. С. Макаренка. м. Полтава, Україна.

1999

779. Кілька думок щодо виходу із кризи : виступ на засіданні АПН України. м. Київ, Україна.

780. Щодо шкільних технологій : виступ на засіданні АПН України. м. Київ, Україна.

781. Мені не байдужа доля України : виступ на телебаченні.

782. Деякі поради при вивченні загальнолюдських цінностей : статті, листи, ідеї, думки. – 3 с.

Без дати

783. 31 предложение по улучшению работы школы : [статті, листи, ідеї, думки].

784. Виступ-звіт члена-кореспондента АПН СРСР. м. Москва, Росія.

785. Виступ з проблем виховання нової людини.

786. Виступ з проблем перебудови.

787. Виступ на колегії Міністерства освіти УРСР. м. Київ, Україна.

788. Вітрила завтрашніх радостей : статті, листи, ідеї, думки. – 29 с.

789. Десяток ідей творчої спілки вчителів України : статті, листи, ідеї, думки. – 6 с.

790. Десять думок про стандарти : статті, листи, ідеї, думки.

791. Десять законів менеджменту (Поради учням щодо навчання) : статті, листи, ідеї, думки.

792. Живімо за законами добра і краси : репліка

793. Виставка квітів – традиційний загальношкільний захід : статті, листи, ідеї, думки. – 3 с.

794. Загальна характеристика Сахнівської середньої школи : статті, листи, ідеї, думки. – 5 с.

795. Некоторые предложения, которые желательны учеству при осуществлении реформы школы (Письмо в ЦК КПСС). – 6 с.

796. Основні ідеї роботи Сахнівської школи в перехідний період історії України (Концепція діяльності колективу) : статті, листи, ідеї, думки. – 4 с.

797. Поверхи нетрадиційної педагогіки: статті, листи, ідеї, думки. – 40 с.

798. Прообраз школи майбутнього: статті, листи, ідеї, думки. – 20 с.

799. Турбота про здоров'я учнів – справа всього колективу : статті, листи, ідеї, думки. – 6 с.

800. Чотири неспридумані історії на тему демократизації і гуманізації шкільної системи: статті, листи, ідеї, думки. – 4 с.

ТВОРЧА РУКОПИСНА СПАДЩИНА
О. А. ЗАХАРЕНКА

ПЕДАГОГІЧНІ ЕТЮДИ

- 801. «Твої дзвоники».
- 802. «Бородіно».
- 803. «Теллі краплини».
- 804. «Сестричка».
- 805. «Четвірка».
- 806. «Настрій».
- 807. «Право».
- 808. «День».

ЕСЕ НА ПЕДАГОГІЧНІ ТЕМИ

- 809. «Двійки».
- 810. «Неприємності».
- 811. «В інтернаті».
- 812. «Трудова книжка».
- 813. «Прапор».
- 814. «Камінь мов по Гайдару».
- 815. «Злополучний вібратор».
- 816. «Пояс».
- 817. «Журавель».
- 818. «Святе місце – школа».
- 819. «Котлован».
- 820. «Путанка».
- 821. «Школа через сто років».
- 822. «Учительський син».
- 823. «Катіна ідея».
- 824. «Місяць Вареник».
- 825. «Степанида Григорівна».
- 826. «Липова алея».
- 827. «Троянди Миколи Івановича».
- 828. «Лист».
- 829. «Докір».

830. «ГАЗ – 24».
831. «В гостях».
832. «Бетономішалка».
833. «Листи – таємниці».
834. «Знову котлован».
835. «Факел знань та праці».
836. «БАМ».
837. «Лівак».
838. «Акробат»
839. «Рекорди».
840. «Організація праці на будівництві».
841. «Цоколь».
842. «Справедливість».
843. «Чи ж я».
844. «Немає в світі магів».
845. «За досвідом».
846. «Василева мрія».
847. «Незвичайна виставка».
848. «Чому мовчали ластівки».
849. «Жили-були білочки».
850. «Лист перший. Лист останній».
851. «Вчительська доля».
852. «Злодії».
853. «Люда».
854. «КРУ».
855. «Думка агронома».
856. «Анонімка».
857. «Показуха на користь».
858. «Історія з покриттям».
859. «Агітатор».
860. «Що ж головне».
861. «Відповідальність».
862. «Мовчання – золото».
863. «Анкета».
864. «Без техперсоналу».
865. «Кража».
866. «Рейди».

ВИДАННЯ ЗА СПІВРЕДАКЦІЄЮ О. А. ЗАХАРЕНКА

867. Вісник Черкаського університету. Вип. 4. Серія Психолого-педагогічні науки / гол. ред. кол.: І. Кукурудза (гол. ред.) [та ін.] ; ред. кол. сер.: О. Захаренко [та ін.]. – Черкаси : ЧДУ, 1997. – 157 с.

868. Вісник Черкаського університету. Вип. 10. Серія Педагогічні науки / гол. ред. кол.: І. Кукурудза (гол. ред.) [та ін.] ; ред. кол. сер.: О. Захаренко [та ін.]. – Черкаси : ЧДУ, 1999. – 159 с.

869. Вісник Черкаського університету. Вип. 17. Серія Педагогічні науки / гол. ред. кол.: І. Кукурудза (гол. ред.) [та ін.] ; ред. кол. сер.: О. Захаренко [та ін.]. – Черкаси : ЧДУ, 2000. – 159 с.

870. Вісник Черкаського університету. Вип. 18. Серія Педагогічні науки / гол. ред. кол.: І. Кукурудза (гол. ред.) [та ін.] ; ред. кол. сер.: О. Захаренко [та ін.]. – Черкаси : ЧДУ, 2000. – 168 с.

871. Вісник Черкаського університету. Вип. 23. Серія Педагогічні науки / гол. ред. кол.: І. Кукурудза (гол. ред.) [та ін.] ; ред. кол. сер.: О. Захаренко [та ін.]. – Черкаси : ЧДУ, 2001. – 152 с.

872. Вісник Черкаського університету. Вип. 26. Серія Педагогічні науки / гол. ред. кол.: І. Кукурудза (гол. ред.) [та ін.] ; ред. кол. сер.: О. Захаренко [та ін.]. – Черкаси : ЧДУ, 2001. – 162 с.

VIII

МАТЕРІАЛИ ПРО О. А. ЗАХАРЕНКА В МЕРЕЖІ INTERNET

873. Захаренко Олександр Антонович [Електронний ресурс].
– Режим доступу : http://uk.wikipedia.org/wiki/Захаренко_Олександр_Антонович

874. «Академік із Сахнівки» [Електронний ресурс] // Черкаська обласна Рада: Офіційний сайт. – Режим доступу: <http://www.oblrada.ck.ua/news/24572.html>

875. Слепинін О. Педагогічна симфонія Олександра Захаренка [Електронний ресурс] / О. Слепинін // Дзеркало тижня. – 2008. – № 18 (697) 17–23 травня 2008 р. – Режим доступу : <http://www.zerkalo-nedeli.com/3000/3300/62921/>

876. Віртуальний музей Олександра Антоновича Захаренка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pmu.in.ua/pedago_memor_mus_ukraini/virtualnii_musei_zaharchenka/

877. Олександр Захаренко: «Поспішайте робити добро. Духовне добро! Не припізніться!» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pon.org.ua/news_regions/1066-oleksandr-zaharenko-prospishajte-robiti-dobro.html

878. Олександр Антонович Захаренко [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pedagogika.at.ua/publ/pedagogichni_personaliji/oleksandr_antonovich_zakharenko/6-1-0-296

879. Кузьмінський О. А. Феномен Олександра Захаренка, який випередив час Поспішайте робити добро людям, не припізніться. О. А. Захаренко [Електронний ресурс] / О. А. Кузьмінський. – Режим доступу: [ttp://old.kray.ck.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1747:2012-02-01-10-35-48&catid=10:nazhyvo&itemid=54](http://old.kray.ck.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1747:2012-02-01-10-35-48&catid=10:nazhyvo&itemid=54)

880. Вивчення досвіду О. А. Захаренка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://teacher.ed-sp.net/index.php?option=com_content&view=article&id=104%3A2013-05-21-09-44-07&Itemid=25

881. Крутенко О. В. Інноваційні методи, засоби та форми розвитку особистості дитини у позанавчальний час (у контексті Авторської школи О. А. Захаренка) [Електронний ресурс] / О. В. Крутенко. – Режим доступу : <http://mala.storinka.org.html>

882. Захаренко Олександр Антонович [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.cdu.edu.ua/mij-universitet/portret-chnu/pochesni-doktory-i-profesory/142-zakharenko-oleksandr-antonovych.html>

883. Педагогічна симфонія Олександра Захаренка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://gazeta.dt.ua/EDUCATION/pedagogichna_simfoniya_oleksandra_zaharenka.html

884. Авторська О. А. Захаренка середня загальноосвітня школа с. Сахнівка [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cit.ckipo.edu.ua/wiki/index.php.html>

885. Школа Олександра Захаренка. Що ми знаємо про неї? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://khryst.net/news/shkola_oleksandra_zakharenka_shho_mi_znaemo_pro_neji/2011-02-07-534#ixzz4W67WYuLI

IX ПАМ'ЯТІ О. А. ЗАХАРЕНКА

Вірші, присвячені Олександрові Антоновичу Захаренку

886. Крутенко О.В. «Без мрії школа – то як птах без крил» // Педагогічний вісник. – 2006. – № 3. – С. 8.
887. Мальований Ю. Школа над Россією: Пам'яті Олександра Захаренка : [вірш] // Освіта України. – 2004. – 11 трав. (№ 36). – С. 11 ; Пед. газ. – 2003. – трав. (№ 5). – С. 8 ; Педагогіка толерантності. – 2004. – № 2–3. – С. 65.
888. Сисенко А. Все, як колись... // Пед. газета. – 2004. – № 6. – С. 5.

Школа над Россією: Пам'яті Олександра Захаренка

Очі блакитні, як небо,
Думка, як постріл, вціля...
Вже більше року без Тебе
Журиється школа Твоя.

Та, що Твоїми руками,
Гуртом усього села
Зведена й стала над нами
Символом честі й добра.

Скільки отут пережито,
Вкладено праці й тепла!
Долей людських обігріто
Скільки, що ліку нема.

Стала вона, як цар-птиця,
Серцем духовним села.
Б'є із Твоєї криниці
Совісті чиста вода.

Пам'яті роду шкільного
Книги твої унесуть
У майбуття невідоме
Наші надії і суть.

Хором небес стоголосим,
Хором майбутніх землян
Славимо Школу над Россю
Названу світлим ім'ям!

Очі блакитні, як небо,
Слава не вмерла Твоя...
Та тільки гірко без Тебе
Журиться рідна земля.

Член-кореспондент НАПН України Ю. І. Мальований

АЛФАВІТНИЙ ПОКАЖЧИК АВТОРІВ ТА СПІВАВТОРІВ

- Аврамов І. – 107, 108*
Агабекова Н. – 136
Акопова Л. – 85
Андрющенко Т. – 465
Аніщенко О. – 481
Бабак А. – 406
Базилівський Н. – 12
Бакланов Н. – 109
Бас В. – 149
Белень А. – 98, 160–162, 166, 175–176
Белоусов В. – 87, 110, 128
Белоусов Н. – 137
Бенедиктова О. – 246
Березівська Л. – 424–425
Березовська Т. – 268
Бех І. – 378, 454
Бібік Н. – 228
Біда О. – 426
Береговий Я. – 204, 227, 247–248, 267
Бистрова Л. – 75
Богатирьов О. – 269
Богославець Г. – 229
Бондаревский В. – 99
Бондаренко В. – 271
Бондаренко О. – 76, 398, 466
Брызгунов Ю. – 138
Бурлака В. – 182
Василенко О. – 210, 353
Владимиров Л. – 34
Вовчанівський В. – 41
Волошин П. – 272–273
Гаряча С. – 484
Гладка О. – 221
Глобчак В. – 274

* У покажчику вказано номери позицій бібліографічних одиниць

Голубев Я. – 249
Голубничий І. – 6–8, 25, 57
Гончарик О. – 376, 418
Гончаренко С. – 167
Горбатко Я. – 275
Губко О. – 111
Гузенко О. – 504
Даниленко Л. – 430
Дідура В. – 231
Дорошенко А. – 1
Дорошенко Т. – 485
Дубровський А. – 205
Дячук П. – 279
Жалдак О. – 206, 280, 344
Жук. П. – 65, 87
Заремба К. – 511
Захаренко О. А. – 185, 188, 222, 513–800
Захаренко С. – 42, 280–283, 339, 346–347, 399–404, 408–411,
431–435, 455, 469, 489–491, 496
Згуровський М. – 169
Зданевич В. – 26
Ігнатенко П. – 139
Ільїн П. – 4, 39, 43, 69, 88
Йосифов К. – 128
Камалов Ф. – 13
Калиниченко Д. – 40, 89
Караковский В. – 48
Каракоз С. – 223
Кашук Н. – 31, 49
Кирей Р. – 368
Кириленко Л. – 284
Кириченко Б. – 155
Кисельова Т. – 285
Клок Г. – 130
Ковтуненко В. – 286–287
Ковтунович Г. – 113

Колесник С. – 90, 91, 100, 114, 125, 140
Корюненко М. – 288
Косенко К. – 197, 289
Кособродова О. – 290
Костенко К. – 291
Костиренко Н. – 364
Кочерга О. – 464
Кочегура В. – 224, 292, 354, 356, 361, 437
Кочубей Т. – 293–294
Кравченко Б. – 19, 20, 22, 27, 50
Кравчук М. – 295–296
Кремешна Т. – 297
Крутенко О. – 251–256, 298–300, 340, 375, 419, 457, 463, 475, 881, 886
Кузь В. – 232
Кузьмінський А. – 163, 438–439, 480, 879
Куракин А. – 45
Кусый Ю. – 115
Лазуренко В. – 390
Латанский В. – 158
Лебідь І. – 210
Лісова Н. – 468
Лубенський А. – 141
Лубченко І. – 79, 92–94, 131, 150
Мазурик С. – 32, 35, 53, 55
Мальований Ю. – 225, 233, 234, 301–302, 372, 887
Мандрика М. – 60
Марченко Л. – 235, 238
Мархоцький Н. – 352
Масло М. – 156
Мацько Л. – 421
Мелешко В. – 303, 415
Мельничук А. – 28
Метелиця В. – 304
Мішкурова В. – 189
Мокляк В. – 493

Мокренко Л. – 159, 178
Моргун В. – 190, 237, 259, 492
Мостова Т. – 199, 236
Несторенко Л. – 306
Ніколаєнко С. – 358, 360
Ніколаєску І. – 467
Ничкало Т. – 479
Озирский Н. – 151
Орлова Н. – 260–261, 308, 334
П'ясецька Н. – 309
Перенесенко Р. – 310
Печенко І. – 311–312
Пилиповский Я. – 142
Побірченко Н. – 193, 313, 351, 442, 470
Погуляйко С. – 73
Поташник М. – 116, 143
Прокопенко Л. – 191, 314, 380, 460
Раніна Л. – 443–444
Распопова С. – 315
Репинская Г. – 117, 118
Рибалка І. – 316–317, 349
Саєнко А. – 242
Санжаревський Д. – 119, 126
Світличний К. – 62, 95, 120, 133, 144, 173
Свириденко О. – 201, 320
Святенко С. – 321
Сергеева А. – 322
Сильченко В. – 5
Сисенко А. – 888
Смоловий С. – 503
Сніжко І. – 121
Сніжко М. – 179
Совгіра С. – 324
Сокирко О. – 101
Слепинін О. – 875
Сперанская В. – 122

Стригун Н. – 422
Суховершко Г. – 157, 325–326, 447, 452
Сухомлинська О. – 243, 377, 448, 459
Таран К. – 81, 123, 180, 327–328, 358
Титаренко Л. – 207, 216
Тищенко Н. – 202, 329
Ткаченко В. – 102
Трохименко В. – 239
Ференець С. – 33
Філімонова Т. – 263
Фішбейн П. – 11, 74
Хилько П. – 63, 153
Хлебникова М. – 145
Чала Н. – 350, 362
Чепурна Н. – 374, 449
Чернодубравский Л. – 72, 96
Четирко М. – 15
Чиж І. – 11, 174
Чорна О. – 331
Чубар Б. – 97, 105, 147, 154
Шамрай О. – 463, 488
Шаповал В. – 512
Шахова Л. – 56, 68, 83
Шевченко Н. – 135, 146
Щербина А. – 52, 184
Шитова П. – 84
Яковенко В. – 208, 218, 264, 332–333, 451
Яковенко О. – 186

СПИСОК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

автореф. – автореферат
берез. – березень
біобліогр. – біобібліографічний
вип. – випуск
всеук. – всеукраїнський
груд. – грудень
дис. – дисертація
довід. – довідник
докл. – доклад
доп. – доповідь
д-р – доктор
жовт. – жовтень
зб. – збірник
ін-т. – інститут
іст. – історичний
канд. – кандидат
квіт. – квітень
конф. – конференція
листоп. – листопад
лют. – лютий
мат. – матеріал
навч. – навчальний
наук. – науковий
НАПН – Національна академія педагогічних наук
обл. – обласний
пед. – педагогічний
покажч. – показчик
посіб. – посібник
пр. – праці
практ. – практичний
респ. – республіканський
січ. – січень
сб. – сборник
сооб. – сообщения
тез. – тези
трав. – травень
ун-т. – університет

Annotation

Zakharenko Alexandr Antonovich (1937–2002) (to the 80th anniversary): reference / contributors: S.O. Zakharenko, V.O. Kirieieva, L.I. Prokopenko. – Cherkasy : Bohdan Khmelnytsky National Univeristy of Cherkasy Publishing House, 2017. – c.

This reference is a reference work and provides information about the practice and research activities of an innovative teacher, a principal of Sakhnovka Secondary School of Korsun-Shevchenkovsky District of Cherkasy Region, Academician NAE of Ukraine, People's Teacher Alexandr Antonovich Zakharenko. The proposed edition is a joint project of the Chair of General Pedagogy and Psychology of Bohdan Khmelnytsky National Univeristy of Cherkasy and Scientific Library n.a. M. Maksimovich. It is 3rd, ammended and enlarged edition of the reference. A reference has the following structure: the word of contributors, a sketch of the life and career of A. Zakharenko, proper bibliographic content, reference of authors and co-authors, the list of abbreviations.

Reference book includes nearly 80 items of bibliographic descriptions, and the main ones (major works of A. Zakharenko) is provided with brief abstracts. By specific character it is monograph, article, media publications, abstracts and conference proceedings. The bibliographic content, in order to ease of use, drawn up in chronological order, and within a year – for the alphabet. A reference includes the bibliographic description of the book, collection, part of the document, and etc. Applying both monographic and analytical types of bibliographic descriptions. These descriptions and contractions are made according to the National standards of Ukraine: DSTU GOST 7.1:2006 «Bibliographic record. Bibliography list. General requirements and rules of drafting. System of standards on information, librarianship and publishing», DTSU 3582-97 «Information and documentation. Abbreviations in the Ukrainian in the bibliographic list. General requirements and rules».

We draw readers' attention to the fact that for the convenience of reference applied certain standards submitting abstracts depending on

the nature of work of the scientist. So, monographs and other publications submitted by abstracts consisting of 3-5 sentences and put in bold, articles of 1-3, publication in reference book and media publication – a common sentence.

A reference is intended for scientific and pedagogical staff, teachers, trainers, librarians, students, and anyone interested in the history and modernity of national education, its famous personalities.

ЗМІСТ

Від укладачів	3
<i>Захаренко С. О., Прокопенко Л. І.</i> Народний вчитель Олександр Антонович Захаренко	5
Віхи життя та діяльності О. А. Захаренка	14
I. Хронологічний показник друкованих матеріалів про О. А. Захаренка	16
II. Хронологічний показник рукописних праць про О. А. Захаренка (з фондів Державного архіву Черкаської області)	60
III. Хронологічний показник друкованих праць О. А. Захаренка	62
IV. Хронологічний показник рукописних праць О. А. Захаренка (з фондів Державного архіву Черкаської області)	79
V. Хронологічний показник рукописних праць О. А. Захаренка (з фондів приватного архіву родини Захаренків)	86
VI. Творча рукописна спадщина О. А. Захаренка	96
VII. Видання за співредакцією О.А. Захаренка	98
VIII. Матеріали про О. А. Захаренка у мережі Internet	99
IX. Пам'яті О. А. Захаренка	101
Алфавітний показник авторів та співавторів	103
Список умовних скорочень	108
Annotation	109

Довідкове видання

Захаренко Олександр Антонович

(1937 – 2002 рр.)

Біобібліографічний покажчик

(до 80-річчя від дня народження)

Укладачі:

Прокопенко Людмила Ісааківна

канд. пед. наук, професор, член-кореспондент

Міжнародної слов'янської академії освіти імені Я. А. Коменського

Захаренко Сергій Олександрович

канд. пед. наук, доцент кафедри загальної педагогіки і психології Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

Кірсєва Вікторія Олександрівна

канд. іст. наук., доцент, вчений секретар наукової бібліотеки

ім. М. Максимовича

Відповідальний за випуск:

канд. іст. наук., доцент, директор наукової бібліотеки

ім. М. Максимовича *Г. М. Голиш*

Науковий редактор:

д-р пед. наук, проф., академік НАПН України О. І. Ляшенко

Коректор Н. І. Блажко

Бібліограф-коректор Л. Б. Сатсай

Комп'ютерне верстання С. В. Костін

Дизайн обкладинки С. А. Кандич

Підписано до друку 27.01.2017. Формат 60х84/16.

Ум. друк. арк. 4,2. Тираж 100 пр. Зам. № 6279.

Видавець і виготовлювач

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Адреса: бульвар Шевченка, 81, м. Черкаси, Україна, 18031

Тел. (0472) 37-13-16, факс (0472) 35-44-63,

e-mail: vydav@cdu.edu.ua, <http://www.cdu.edu.ua>

Свідоцтво про внесення до державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3427 від 17.03.2009 р.

7c00

